

VESTLIA REISELIVSOMRÅDE

Områdereguleringsplan

HOL KOMMUNE

Konsekvensutredning nærmiljø og friluftsliv

DOKUMENTINFORMASJON

Oppdragsgiver:	Geilo Holding AS og Donaco Invest AS
Rapporttittel:	Vestlia reiselivsområde Områderegeringsplan, Hol kommune Konsekvensutredning nærmiljø og friluftsliv
Utgave/dato:	6.2.2019, rev. 16.8.2019, 24.10.2019 og 18.12.2019
Oppdrag:	P12044
Type oppdrag:	Konsekvensutredning
Oppdragsleder:	Nancy Jøssang
Tema	Nærmiljø og friluftsliv
Dokumenttype:	KU-rapport
Skrevet av:	Ole Kristian Spikkeland
Kvalitetskontroll:	Siren T. Sælemyr

Opus Bergen AS

www.opus.no

Forside:

Skiltstativ Vestlia 2017. Foto: Opus Bergen AS.

SAMMENDRAG

Denne rapporten omhandler konsekvenser for tema nærmiljø og friluftsliv ved områderegulering til formål reiseliv, alpin- og aktivitetsområde i Vestlia, på Geilo i Hol kommune. Planene for utbygging kan virke både positivt og negativt inn på ulike typer friluftslivsutøvelse. En omfattende utbygging kan påvirke muligheter for ikke-tilrettelagte friluftslivsaktiviteter som tur i relativt uberørt natur, jakt, og lignende, på grunn av økt ferdsel og arealbeslag i selve planområdet. Samtidig kan en omfattende utbygging gi bedre koblinger til terreng som egner seg for denne type friluftsliv sør for planområdet.

Alternativ A medfører ingen videre utbygging av alpinanlegg, men tilrettelegger for inntil 500 fritidsenheter. En slik løsning vil ha middels negativ konsekvens for nærmiljø og friluftsliv.

Alternativ B innebærer utbygging av alpinanlegg i øst (Kikutgondolen), oppgradering av eksisterende sykkelløyper, etablering av næringsareal, samt bygging av inntil 700 fritidsenheter. Alternativ B gir også middels negativ konsekvens for nærmiljø og friluftsliv, men rangeres med noe mer negativ konsekvens enn alternativ A.

Alternativ C er det mest omfattende utbyggingsalternativet, og tilrettelegger for Kikutgondol og barnetrekke med tilhørende nedfarter i øst, samt heis og nye nedfarter nær Økle i vest. Sistnevnte muliggjør bratte løyper. Sykkeltilbudet sommerstid vil styrkes gjennom bygging av nye løyper for ulike ferdighetsnivå. Videre planlegges næring i form av hotell og mulig dagligvarehandel, samt bygging av inntil 900 fritidsenheter. Dette alternativet vil medføre klart størst press på arealene som i dag brukes til nærmiljø og friluftsliv. Alternativ C gir stor negativ konsekvens for nærmiljø og friluftsliv.

Rapporten er basert på tilgjengelig litteratur, konseptplan for «Områdeplan Vestlia reiselivsområde», kartdatabaser, befaringer i området og intervju med nøkkelinformanter. Det presiseres at konsekvensutredninger etter Statens vegvesens håndbok V712 opererer på overordnet nivå, med omtrentlige alternativ, før det er utformet ferdig plankart. Konsekvensutredning inngår i prosjekters tidlige fase, der sammenligning av gitte utbyggingsalternativ utgjør deler av grunnlaget for hvordan endelig planforslag utformes. Dessuten vurderes de ulike utbyggingsalternativ i forhold til alternativ 0. Dette inkluderer allerede vedtatte, men ennå ikke realiserte, reguleringer.

INNHOOLD

Sammendrag.....	3
Innhold	4
1. INNLEDNING	5
2. BAKGRUNN	7
2.1. Definisjoner og begrep	7
2.2. Overordnede planer og retningslinjer	7
3. DATAGRUNNLAG OG METODE	11
3.1. Data.....	11
3.2. Verdisetting	11
3.3. Omfang	14
3.4. Konsekvensvurdering	15
3.5. Avgrensing av plan- og influensområdet.....	15
4. ALTERNATIVBESKRIVELSE	16
4.1. Alternativ 0	17
4.2. Alternativ A	19
4.3. Alternativ B	21
4.4. Alternativ C	22
5. ANALYSEOMRÅDET I DAG	24
5.1. Overordnede karakteristiske trekk.....	24
5.2. Registreringskategorier.....	27
5.2.1. Øvrige bebygde områder	27
5.2.2. Veg- og stinett for gående og syklende	28
5.2.3. Identitetsskapende områder/ elementer	29
5.2.4. Friluftsområder	30
6. KONSEKVENsutREDNING	37
6.1. Verdi	37
6.1.1. Øvrige bebygde områder	37
6.1.2. Verdi for veg- og stinett for gående og syklende	37
6.1.3. Verdi for identitetsskapende områder/elementer	37
6.1.4. Verdi for friluftsområder	38
6.1.5. Samlet verdi for nærmiljø og friluftsliv	39
6.2. Omfang	40
6.2.1. Alternativ 0.....	40
6.2.2. Alternativ A.....	41
6.2.3. Alternativ B	41
6.2.4. Alternativ C	42
6.3. Konsekvens.....	43
6.3.1. Alternativ A.....	43
6.3.2. Alternativ B	43
6.3.3. Alternativ C	43
7. SKADEREDUSERENDE TILTAK	45
8. OPPSUMMERING OG KONKLUSJON	46
9. KILDER	47
VEDLEGG	48

1. INNLEDNING

Denne konsekvensutredningen (KU) for tema nærmiljø og friluftsliv er gjennomført i forbindelse med utarbeidelse av områderegulering for Vestlia reiselivsområde, ca. 1,5 km fra Geilo sentrum i Hol kommune, Buskerud. Rapporten er utarbeidet av Opus Bergen AS på bakgrunn av eksisterende kilder og tallmateriale, befaringer i området, intervju og offentlig tilgjengelige rapporter, kart og informasjon, se kilder i kapittel 9. Hovedarbeidet med foreliggende KU ble gjort i 2013-14, som grunnlag for utvikling av planen, og revidert i 2017-19 i henhold til dagens situasjon.

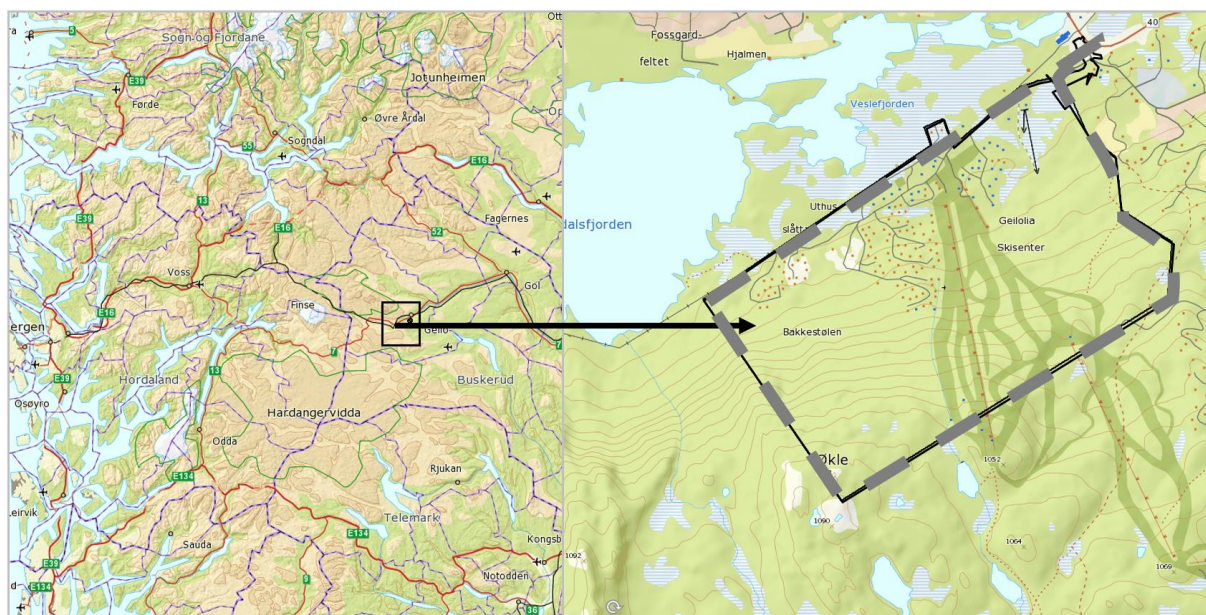
Formålet med konsekvensutredning er:

«å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres»

Forskrift om konsekvensutredninger av 21.6.2017 § 1

Analysen tar for seg mulige konsekvenser for tema nærmiljø og friluftsliv ved videre utvikling av Vestlia til reiselivs-, alpin- og aktivitetsområde. Planområdet er vist i figur 1. Alternativene innebærer å bygge turistanlegg, næring og fritidsboliger med; inntil 500 enheter (A), inntil 700 enheter (B) eller inntil 900 enheter (C). Etter politisk vedtak ble området omkring Vestlia Resort tatt inn i planområdet sent i prosessen. Det understrekes likevel at Vestlia Resorts eventuelle nye enheter ikke utgjør en del av utbyggingsalternativ A, B eller C.

I denne KU for nærmiljø og friluftsliv vektlegges det klassiske friluftslivet, som fotturer og skiturer i skog og mark. Innenfor planområdet i Vestlia tilbys i dag en rekke friluftsbaserte aktiviteter, som alpint, downhill-sykling, klatrepark, mm. På bakgrunn av disse tilbudenes kommersielle aspekt, faller de imidlertid utenfor gjeldende friluftslivsveileders fortolkning av begrepet friluftsliv. Planene for utbygging av Vestlia innebærer en utvidelse og ytterligere differensiering av tilrettelagte utendørsaktiviteter. Disse kan virke både positivt og negativt inn på mer klassiske former for friluftslivsutøvelse. En omfattende utbygging, med økt ferdsel og arealbeslag i selve planområdet, vil påvirke muligheter for ikke-tilrettelagte friluftslivsaktiviteter som fot- og skiturer i relativt uberørt natur. Vestlia har imidlertid relativt beskjeden bruk knyttet til denne type aktiviteter i dag. En omfattende utbygging, med blant annet nye heiser, vil gi bedre forbindelseslinjer mot terreng som egner seg for denne type klassisk friluftsliv sør og nord for planområdet.

Figur 1: Planområdet i Vestlia på Geilo ligger nær Rv7 og Bergensbanen, om lag midt mellom Oslo og Bergen. Avstand fra Geilo sentrum er om lag 1,5 km (Opus Bergen).

2. BAKGRUNN

2.1. Definisjoner og begrep

«Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse»

Statens Vegvesen, håndbok V712

I KU-sammenheng defineres *nærmiljø* som menneskers daglige livsmiljø, herunder områder og ferdselsårer som ligger i umiddelbar nærhet til der folk bor og områder hvor lokalbefolkningen ferdes til daglig til fots eller på sykkel.

Ifølge Miljødirektoratet er det å drive friluftsliv å oppholde seg eller drive med fysisk aktivitet i naturen. Det kan være i skog og mark, på fjellet eller ved kysten, eller i parker, på turveger og andre grønne områder i byer og tettsteder. Temaet omfatter utendørs områder som er allment tilgjengelig hele eller deler av døgnet. Motorisert ferdsel, eller områder med kommersiell drift, inngår ikke. Tursykling anses som friluftsliv, mens transportsykling ikke behandles i denne sammenheng.

I denne konsekvensutredningen vektet hovedsakelig friluftslivsaspektet, på bakgrunn av planområdets karakter: Ingen fastboende, men flittig brukt til utøvelse av friluftsliv.

Planområdet tilsvarer det arealet som ligger innenfor plangrensen, og er likt for alle utredningstema.

Influensområdet er det samlede området der tiltaket kan medføre konsekvenser. Influensområdet kan omfatte områder utenfor selve planområdet, og vil variere fra tema til tema.

Delområde benyttes for å markere/avgrense areal som har noenlunde lik bruk, knyttet til det aktuelle temaet; nærmiljø og friluftsliv.

Analyseområde benyttes når det refereres til hele området som inngår i analysen, det vil si både plan- og influensområdet, inklusiv respektive delområder.

2.2. Overordnede planer og retningslinjer

Statlige planretningslinjer (SPR) er nasjonale forventninger til planlegging, som kommunen skal legge til grunn i sin planlegging. Dette er hjemlet i plan- og bygningsloven (PBL) § 6-2. I forhold til dette tema er særlig de følgende aktuelle:

- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen

Statlig friluftslivspolitik (Prop. 1 S, 2013-14) har definert følgende nasjonale mål:

- Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljø og naturen ellers
- Områder av verdi for friluftslivet skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnlaget blir tatt vare på
- Allemannsretten skal holdes i hevd

Lovverk knyttet til forvaltning av nærmiljø og friluftsliv er listet nedenfor. De regulerer ulike aspekter av friluftslivet og bruk av nærmiljø; sammen med kommunale og fylkeskommunale planer og vedtak (se planbeskrivelse):

- Lov om friluftslivet
- Folkehelseloven
- Fjelloven
- Naturmangfoldloven
- Lakse- og innlandsfiskeloven
- (Motorferdselsloven)
- Vannforskriften
- Viltloven
- Plan- og bygningsloven
- Naturoppsynsloven
- Likestillings- og diskrimineringsloven (gjelder blant annet nedsett funksjonsevne)

Føringer på regionalt/fylkesnivå og lokalt/kommunalt nivå:

- Regional planstrategi for Buskerud 2017-2020
- Kommunedelplan Geilo (2010)
- Kommuneplanens arealdel (2014-2025)
- Kommuneplanens samfunnsdel (2010-2022)
- Handlingsplan for stier og løyper 2017-2021
- Regional plan for Hardangervidda (2011-2025)

I gjeldende kommunedelplan (KDP) for Geilo (2010) er planområdet vist som reiselivs-, alpin- og aktivitetsområder. Hele planområdet er regulert, hovedsakelig med vekt på turist- og alpin næring. Ny områderegulering vil erstatte deler av gjeldende reguleringsplaner, mens andre deler tas uendret inn i områdereguleringen.

I lov om friluftslivet (28. juni 1957) vektlegges følgende sider ved friluftslivet:

Formålet med loven er å verne friluftslivets naturgrunnlag og klargjøre allmennhetens rett til ferdsel, opphold, mv. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes.

God arealplanlegging, i form av å identifisere og ivareta egnede områder og forbindelser mellom disse, er blant de viktigste virkemidler dagens forvaltningsmyndigheter har for å tilrettelegge for utøvelse av friluftsliv. Både større og mindre områder med grønnstruktur er vesentlige for friluftsliv.

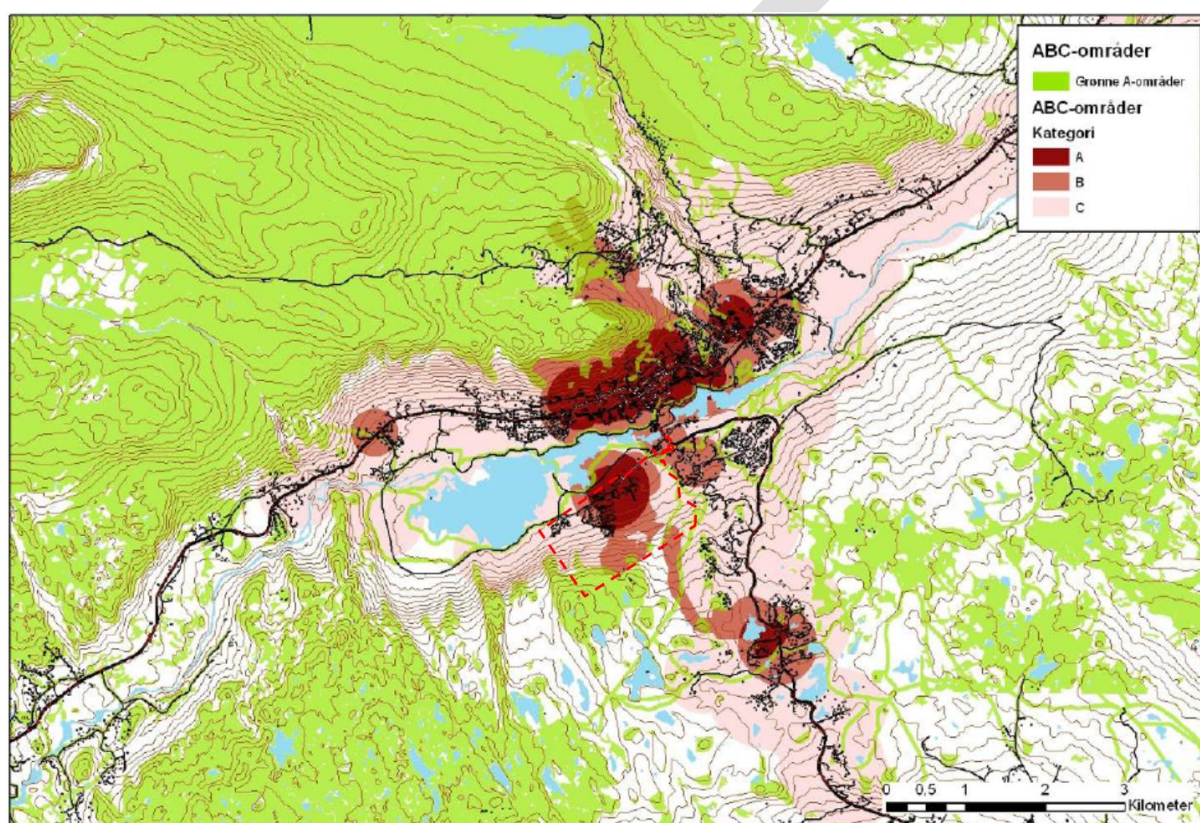
Formålet med reguleringen i Vestlia er å tilrettelegge for reiselivs-, alpin- og aktivitetsområde, det vil si mer fritidsbebyggelse og friluftaktiviteter i et område allerede dominert av disse aktiviteter.

Siden friluftsliv knyttes til opplevelse, og opplevelsen er avhengig av sosiale og fysiske omgivelser, er det særlig fysiske omgivelser som kan tilrettelegges gjennom arealplanlegging.

Nasjonale føringer: St.meld. nr. 21 (2004-05) gir føringer for kommuners planlegging og utbygging av fritidsbebyggelse. Det er et nasjonalt mål at denne lokaliseres og utformes med vekt på landskap, miljøverdier, ressursbruk og estetikk. Kommunene bør tenke langsiktig og helhetlig, og trekke grenser mellom områder som skal utbygges og ikke. Hovedtyngden av fritidsutbyggingen bør skje gjennom fortetning eller utvidelse av eksisterende hytte- og fritidsområder, slik at Norge fortsatt har store sammenhengende naturområder uten tekniske inngrep (Miljøverndepartementet 2005).

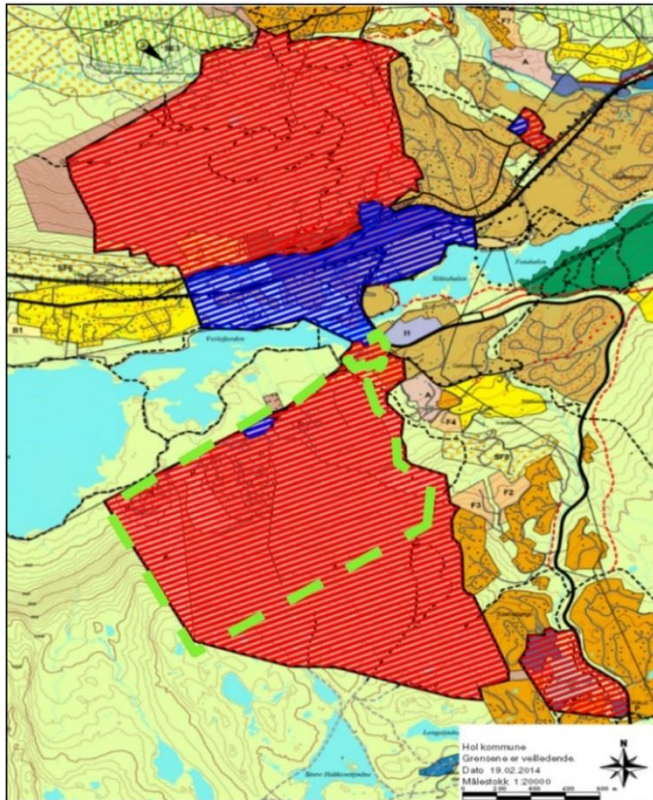
Attraktiviteten i et hytteområde henger sammen med biologisk mangfold, landskap, vegetasjon, klima og andre naturgitte kvaliteter og ressurser. Kunnskap om og hensyn til dette er viktig i planlegging av fritidsområder, slik at utbyggingen ikke ødelegger kvalitetene i området, men heller bidrar til å sikre dem og eventuelt tilføre nye kvaliteter.

Lokale føringer: Det er gjennomført ABC-analyse for Geilo som reisemål med tanke på å klassifisere arealer i forhold til reisemålets attraksjonskraft (Asplan Viak 2007). A-områder har høye krav til arealets egnethet og/eller tilgjengelighet, slik som områdene med hotell, serveringssteder, handel og alpinanlegg. Områder for fritidsbebyggelse kan tåle noe mer perifer lokalisering. Som vist i figur 2 utgjør nordre og sentrale deler av planområdet kategori A, mens områdene i sør og nord er B-områder, og områdene lengst øst og lengst vest er C-områder.

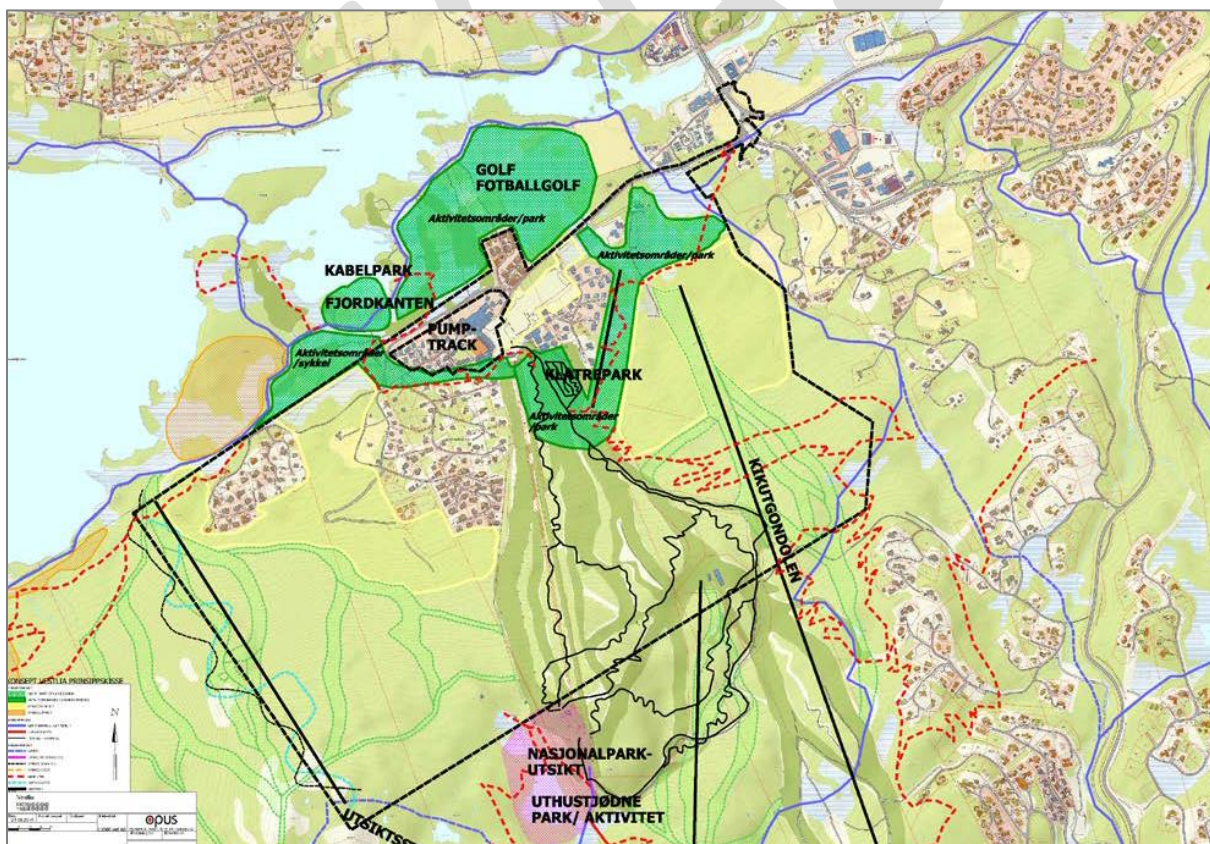
Figur 2: ABC-kart over Geilo. Planområdet er avmerket med rød stiplet linje (Asplan Viak 2007).

Etter vedtak i Hol kommunestyre 2014 ble en ny arealkategori, «fritidsformål tilrettelagt for utleie» innført, basert på behov for en revurdering av den tidligere 70-30 % fordelingspolitikken vedrørende «varme» og «kalde» senger, og rapporten «Arealpolitikk for varme og kalde senger på reisemål» (Plathe & Jervan 2013). Figur 3 viser at hele planområdet faller inn under denne nye arealkategorien. I følge vedtak i kommunestyret, og senere detaljering, skal enheter innen slike områder utformes med tanke på mulig utleie, i forhold til blant annet krav til planløsning, type bygg, størrelse, uteareal og servicefunksjoner.

Etter vedtak i kommuneplanutvalget i Hol 28.05.2015 startet prosessen med Konseptplan for Områdeplan Vestlia reiselivs-område (2016). Konseptplanen ble utarbeidet som et samarbeid mellom Hol kommune og aktørene i planområdet. Planen gjør opp status for dagens situasjon, og hvordan Geilo generelt, og Vestlia spesielt, kan videreutvikle reiselivstilbudet. Konseptplanen, som nå er vedtatt, legger føringer for både innhold i plan og organisering av utviklingen av planområdet. Konseptplanen ser helhetlig på Geilos tilbud av friluftslivsaktivitet, og viser hvordan planområdet inngår i en større sammenheng. Konseptplanen er knyttet til alternativ C, den mest omfattende utbyggingen, se kapittel 4.

Figur 3: Utbredelse av arealkategorien «fritidsformål tilrettelagt for utleie» (rød skravur) for Geilo i Hol kommune. Planområdet er vist med grønn stiplet linje.

Figur 4: Prinsippskisse for utvikling «Områdeplan Vestlia» (Opus Bergen AS).

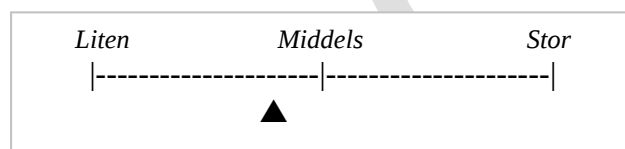
3. DATAGRUNNLAG OG METODE

3.1. Data

Offentlig tilgjengelige kart og statistikk fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) og kartportalen Kilden ved Norsk institutt for bioøkonomi, NIBIO, har spilt en sentral rolle ved kartlegging av nærmiljø og friluftsliv i Vestlia. Videre er benyttet planer og rapporter fra Hol kommune, fylkesmannen i Buskerud m.fl., samt nettsider for lokale aktører. Informasjon er også innhentet via intervju med nøkkelinformanter og gjennom befaringer i Vestlia til ulike årstider. Kildeoversikt framgår av kapittel 9.

3.2. Verdisetting

Verdi gir uttrykk for hvor verdifullt et område er for ulike brukere og brukskategorier i forhold til tema nærmiljø og friluftsliv. I kapittel 6 foretas konkrete verdivurderinger av planområdet og eventuelle influensområder på bakgrunn av informasjonen fremkommet i kapittel 5. Til grunn for verdissettingen ligger Statens Vegvesens tre-delte glidende verdiskala, med henholdsvis *liten*, *middels* og *stor* verdi, se tabell 1 og figur 5.

Figur 5: Skala for verdissetting.

Direktoratet for naturforvaltnings (DN) håndbok 18 (2001) bruker til sammenligning en fem-delt skala for verdissetting av friluftsområder; *ingen* verdi, *liten* verdi, *middels* verdi, *stor* verdi og *svært stor* verdi. DNs kriterier for verdivurdering refereres i tabell 3, mens forholdet mellom de to skalaene avklares i tabell 2.

Verdikriteriene er knyttet til bruksfrekvens, noe som er relativt og må ses i forhold til hvert enkelt steds lokale skala. DN (2001) fremhever behovet for å se på nasjonale, regionale og lokale verdier separat, i og med den nasjonale målsettingen om at alle skal ha gode muligheter til å drive friluftsliv i sitt nærmiljø i sin hverdag.

Enhver verdivurdering vil bero på skjønn, men ved å ta utgangspunkt i overnevnte kriterier kan en etterstrebe størst mulig grad av sammenlignbarhet og overførbarhet mellom ulike utredere og ulike prosjekter, slik at vurderingen ikke er prisgitt hver enkelt utreders skjønn alene.

Tabell 1: Statens vegvesens (2006:173) kriterier for å bedømme verdien for nærmiljø og friluftsliv

	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Øvrige bebygde områder²	- Lav bruks- og oppholdsintensitet - Ingen skoler, barnehager, lite fritidstilbud for barn og unge	- Middels bruks- og oppholdsintensitet - Fritidstilbud der en del barn oppholder seg	- Svært stor bruks- og oppholdsintensitet - Grunnskoler/barnehager der mange barn og unge oppholder seg
Veg- og stinett	- Veg- og stinett som er lite brukt, og/eller som mange føler ubehag og utrygghet ved å ferdes langs - Ferdselslinje med flere barrierer og/eller som oppleves som omveier og derfor er lite brukt	- Veg- og stinett som er mye brukt - Ferdselslinjer til sentrale målpunkter³ - Ferdselslinjer som er en del av sammenhengende ruter	- Sentrale ferdelslinjer for gående og syklende som er svært mye brukt, har god framkommelighet, og oppleves som trygge og attraktive å ferdes langs - Hovedferdselslinjer til sentrale målpunkter³
Identitets- skapende område/element	- Områder/elementer som få knytter stedsidentitet til	- Områder/ elementer som noen knytter stedsidentitet til	- Områder/ elementer som svært mange knytter stedsidentitet til
Friluftsområder (i flg. Statens vegvesen 2006)	- Områder som er mindre brukt til friluftsliv	- Områder som brukes av mange til friluftsliv - Områder som er særlig godt egnet til friluftsliv⁴	- Områder som brukes svært ofte/ av svært mange - Områder som er en del av sammenhengende områder for langture over flere dager - Områder som er attraktive nasjonalt og internasjonalt og som i stor grad tilbyr stillhet og naturopplevelse

Tabell 2: Sammenstilling verddivurdering for friluftsområder

	Ubetydelig verdi	Liten verdi	Middels stor verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
DN 2001					
Statens Vegvesen 2006	Liten verdi		Middels verdi		Stor verdi

² Offentlig og privat service, arbeidsplasser, skoler, fritidstilbud, knutepunkter, funksjonsblandede områder der også boliger inngår

³ Sentrale målpunkter er innfallsporter til turområder, skoler, arbeidsplasser, sentrumsområder og kollektivknutepunkt

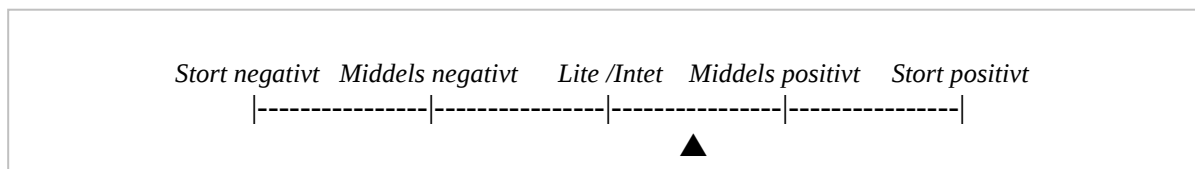
⁴ Områder som er spesielt godt egnet for fiske, jakt, padling, skøyter eller andre former for friluftaktiviteter med spesielle krav til området

Tabell 3: Direktoratet for naturforvaltning (2001:27) kriterier for å bedømme verdien for friluftsliv

Friluftsområder (i flg. DN 2001)	Ubetydelig verdi	Liten verdi	Middels stor verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
- - - -	- Ingen kjente friluftsinnteresser	- Området lite brukt - Området har ingen symbol eller opplevelsesverdi av betydning - Liten betydning i forhold til den overordnede grønnestrukturen for de omkringliggende områdene	a) Området har en del bruk i dag b) Området lite brukt, men oppfyller ett av følgende kriterier: - Landskap, natur/kulturmiljø har visse opplevelseskvaliteter - Området egnet for enkeltaktivitet som det lokalt/regionalt/ nasjonalt ikke finnes alternative områder til - Området inngår som en del av en større, sammenhengende grønnsstruktur av en viss verdi, eller fungerer som ferdsselskorridor mellom slike områder, eller som adkomst til slike områder - Området har en viss symbolverdi	a) Området mye brukt b) Området ikke mye brukt, men oppfyller ett av følgende kriterier: - Landskap, natur/ kultur miljø har opplevelseskvaliteter av stor betydning - Området er godt egnet for en enkelt aktivitet som det lokalt/ regionalt/ nasjonalt ikke finnes alternative områder til av noenlunde tilsvarende kvalitet - Området har et mangfold av opplevelsesmuligheter i forhold til landskap, naturmiljø, kulturmiljø og/eller aktiviteter - Området inngår som en del av en større, sammenhengende grønnsstruktur av stor verdi, eller fungerer som ferdsselskorridor mellom slike områder, eller som adkomst til slike områder - Området har stor symbol verdi	a) Området er svært mye brukt b) Området er ikke svært mye brukt, men oppfyller ett av følgende kriterier: - Landskap, natur/ kulturmiljø har opplevelseskvaliteter av svært stor betydning - Området er svært godt egnet for en enkelt aktivitet som det lokalt/ regional/ nasjonalt ikke finnes alternative områder til av noenlunde tilsvarende kvalitet - Området har et svært stort mangfold av opplevelsesmuligheter i forhold til landskap, naturmiljø, kulturmiljø og/eller aktiviteter - Området inngår som en del av en større sammenhengende grønnsstruktur av svært stor verdi, eller fungerer som ferdsselskorridor mellom slike områder, eller som adkomst til slike områder - Området har svært stor symbolverdi

3.3. Omfang

Omfang baseres på vurdering av konkrete endringer tiltaket ansees å medføre for ulike registreringskategorier innen nærmiljø og friluftsliv. Omfanget vurderes i forhold til alternativ 0, dvs. områdets sannsynlige utvikling på bakgrunn av allerede vedtatte planer, men uten at tiltaket gjennomføres. Omfangsvurderingen følger Statens vegvesens fem-delte glidende skala, vist i figur 6, fra *stort negativt omfang* til *stort positivt omfang*.

Figur 6: Skala for vurdering av påvirkningens omfang (Statens vegvesen 2006).

DN (2001) bruker begrepet virkning, og vurderer etter en fire-delt skala; *betydelig negativ* – *negativ* – *begrenset negativ* – og *positiv virkning*. For å kunne bedømme omfanget (virkningen) av endring for nærmiljø og friluftsliv, dvs. hvor på skalaen den bør plasseres, har Statens vegvesen utarbeidet kriterier som vist i tabell 4. DNs spørsmål for å vurdere virkning er lagt inn i samme tabell i tilknytning til relevant undertema, slik at Statens vegvesens momenter er vist i blått, mens DNs er vist i grønt. DN (2001) søker også å vurdere hvordan eventuelle endringer i opplevelseskvalitet og tilgjengelighet vil påvirke ulike grupper av dagens og fremtidige brukere.

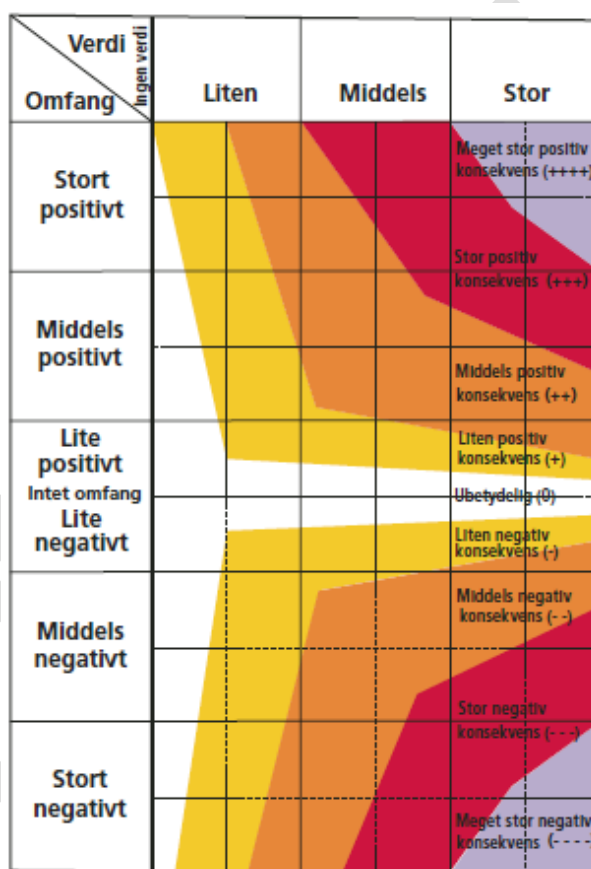
Tabell 4: Kriterier for å bedømme omfang av endring for tema nærmiljø og friluftsliv (Statens vegvesen 2006: 174, Direktoratet for naturforvaltning 2001: 29-33).

	Stort positivt omfang	Middels positivt omfang	Lite/intet omfang	Middels negativt omfang	Stort negativt omfang
Bruksmuligheter	I stor grad bedre bruksmuligheter for området	Bedre bruksmuligheter for området	Ikke endre bruksmuligheter for området	Redusere bruksmuligheter for området	Ødelegge bruksmuligheter for området
	- Blir området mindre/betere egnet til å utøve bestemte friluftaktiviteter?				
Barrierer for ferdse og opplevelse	Fjerne betydelige barrierer mellom viktige målpunkter	I noen grad redusere barrierer mellom viktige målpunkter	I liten grad endre barrierer	I noen grad medføre barrierer mellom viktige målpunkter	Medfører betydelige barrierer mellom viktige målpunkter
	- Endres tilgjengeligheten til området, eller endres tilgjengeligheten inne i området?				
Attraktivitet	I stor grad gjøre området mer attraktivt	Gjøre området mer attraktivt	Stort sett ikke endre områdets attraktivitet	Gjøre området mindre attraktivt	Vil i stor grad redusere områdets attraktivitet
	- Skjer endringer m/landskapet, natur/kulturmiljøet som endrer opplevelseskvalitetene? - Endres graden av uberørthet (fysiske inngrep, støy, forurensning)?				
Identitetsskapende betydning	Vil i stor grad øke områdets identitetsskapende betydning	Vil øke områdets identitetsskapende betydning	Stort sett ikke endre områdets identitetsskapende betydning	Foringe områdets identitetsskapende betydning	Ødelegge områdets identitetsskapende betydning

Omfanget av tiltaket innebærer virkninger for nærmiljø og friluftsliv både under anleggsfase og etter utbygging. Virkningene kan gi forskjellig utslag for ulike brukere, derfor kan ulike grupper vurderes hver for seg. Virkningen på eventuelle influensområder er også vurdert.

3.4. Konsekvensvurdering

Konsekvensanalysen er basert på en standardisert tre-trinns prosedyre for å gjøre analyser, konklusjoner og anbefalinger mer objektive og etterprøvbare. Endelig konsekvens av et tiltak framkommer ved å sammenstille verdi og omfang, og kan illustreres i en konsekvensvifte (figur 7). Konsekvensen for tiltaket er angitt på en ni-delt skala fra *meget stor positiv konsekvens* til *meget stor negativ konsekvens*. Kriterier for vektning av verdier og omfang er ikke absolutte.

Figur 7: Konsekvensvifte for sammenstilling av verdi og omfang.

3.5. Avgrensning av plan- og influensområdet

Avgrensning av planområdet er gjort på bakgrunn av kommunedelplanen for Geilo (2010b) og vist i figur 1 og på flere av kartillustrasjonene.

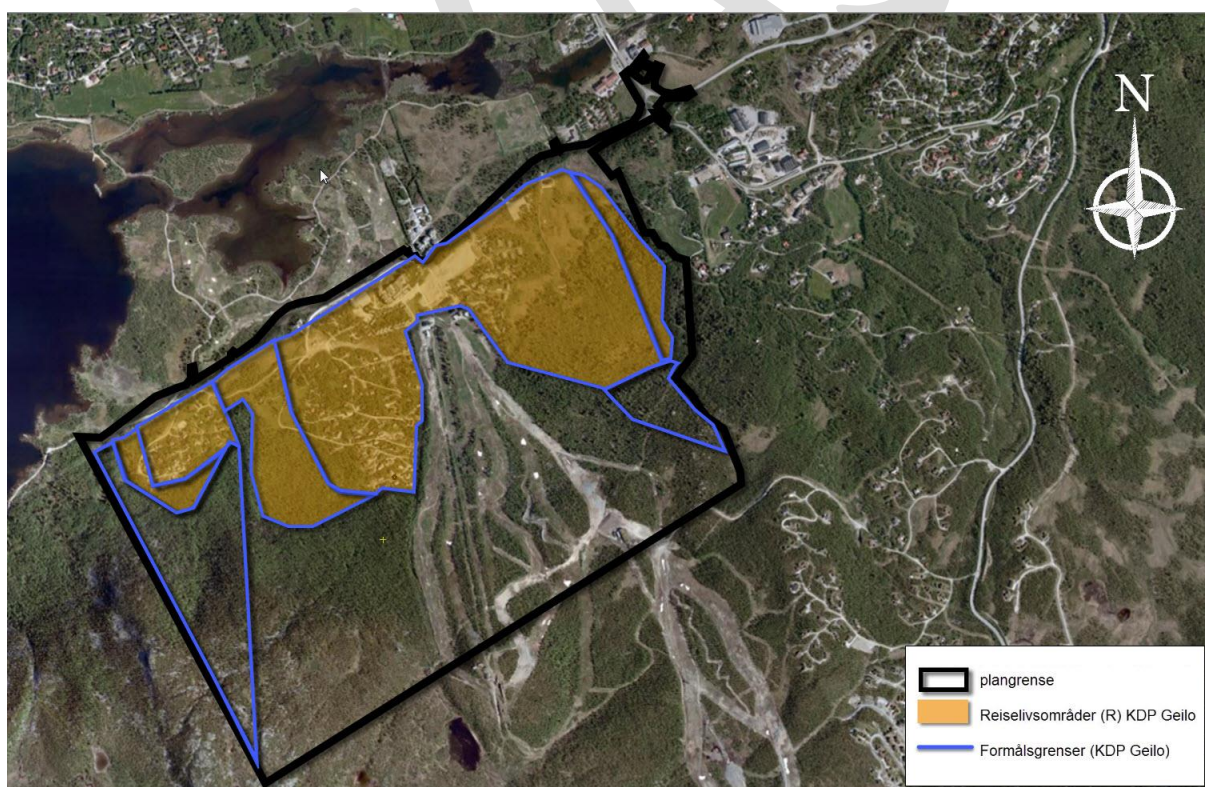
Influensområdet er det eller de områder som vil bli påvirket av tiltaket, noe som vil variere i forhold til ulike vurderingskriterier. Registreringskategoriene vil kunne gi ulike influensområder. I sammenheng med nærmiljø og friluftsliv vurderes først og fremst ringvirkninger for tettstedet Geilo. Det er Geilos fastboende befolkning som kan nytte Vestlia og omegn som nærmiljø, og det er resten av reiselivsnæringen og fritidsområdene på Geilo som i størst grad vil merke økt konkurranse og/eller økt trykk som følge av en utbygging i planområdet.

4. ALTERNATIVBESKRIVELSE

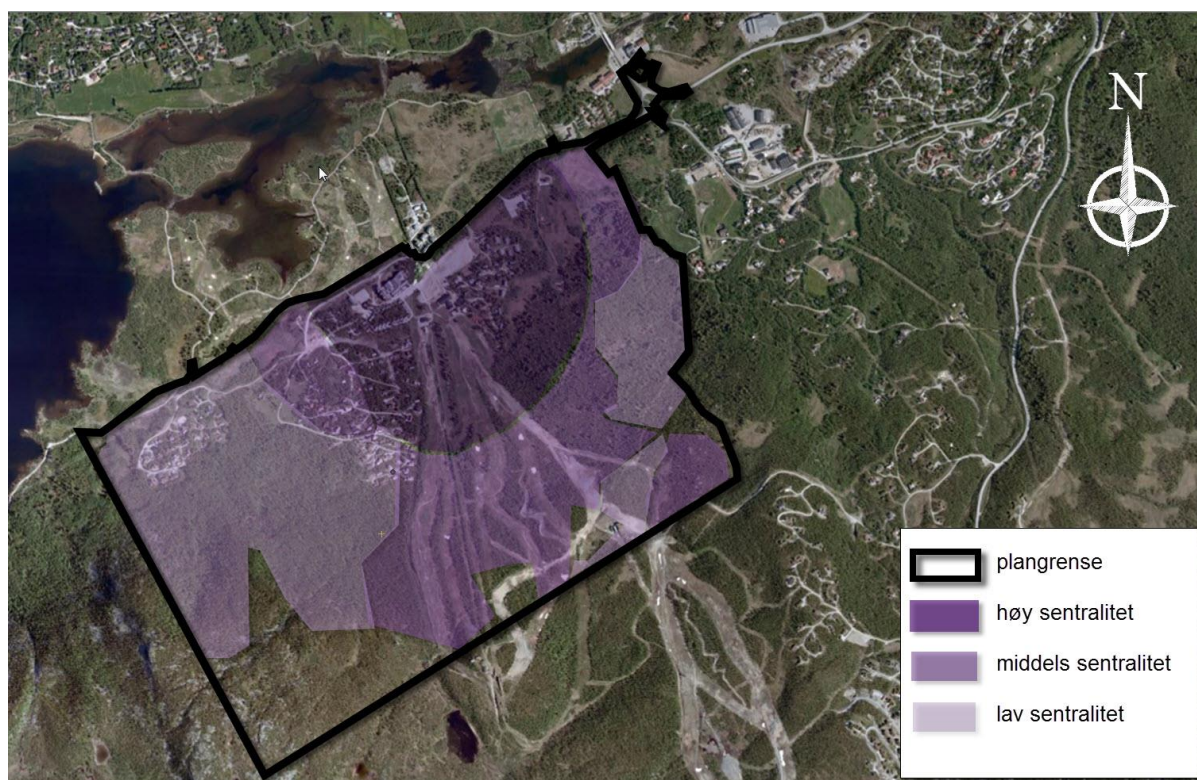
Tre utbyggingsalternativ skal utredes for Vestlia reiselivsområde utenom 0-alternativet, jf. Planprogrammet samt kart over alpin- og aktivitetsområde i KDP Geilo (2010) (figur 8).

Det er vurdert hva som vil være sannsynlig utforming/lokalisering av formål dersom en skulle planlegge for henholdsvis inntil 500, 700 og 900 enheter. Det er også lagt til grunn ABC-prinsippet (Asplan Viak 2007), som handler om å lokalisere rett virksomhet på rett sted, dvs. høyest utnyttelse i nord og øst av det aktuelle planområdet, nær eksisterende tilbud (figur 9). Planprogrammet uttaler: «*Kommunedelplanens fordeling av 70 % fritidsenheter for utleie og 30 % fritidsenheter for salg legges til grunn for alle utbyggingsalternativene (alternativ A, B og C)*». Dette premisset er senere erstattet av kravet om at 70 % av fritidsboligene skal tilrettelegges for utleie, og 80 % av disse skal ikke overstige 100 m². En ser for seg et utbyggingsprinsipp med fortettet utbygging av mindre enheter i nedre deler av planområdet (tilrettelagt for utleie), og frittliggende enheter høyere opp i terrenget.

Alternativ A omfatter begrenset utbygging og fortetting i tilknytning til eksisterende bebyggelse og veinett lengst nord i planområdet. **Alternativ B** innebærer utbygging av alpinanlegg, turistanlegg, fritidsboliger/leiligheter og næringsvirksomhet noe høyere opp i planområdet. **Alternativ C** innebærer enda høyere arealutnyttelse, og mer omfattende utbygging, spesielt i retning mot sør. De ulike alternativene utdypes nedenfor.

Figur 8: Reiselivsområder og formålsgrenser i henhold til kommunedelplan for Geilo (2010). Plangrense i Vestlia er vist med svart strek (kilde: Opus Bergen AS).

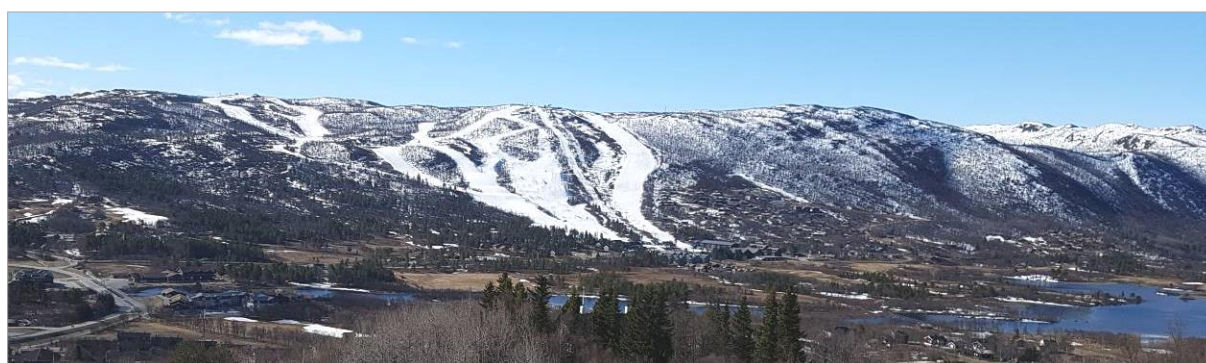
Figur 9: Sentralitet i Vestlia, vist med lilla skravur, jf. ABC-prinsippet (Asplan Viak 2007) (kilde: Opus Bergen AS).

4.1. Alternativ 0

«0-alternativet tar utgangspunkt i dagens faktiske situasjon, samt forventede endringer i planområdet uten tiltaket i analyseperioden» (sitat fra Planprogrammet). Planområdet berøres i større eller mindre grad av ni reguleringsplaner, og domineres av hyttefelt, hotell og alpinanlegg, sykkeltracks, mm., spesielt i nordre og sentrale deler.

Utsjekk i felt våren 2019 viser at det meste av potensialet i eksisterende reguleringsplaner som berører Vestlia er bygget ut. De fleste planene er, eller er i ferd med å bli, realisert. I *Vestlia vest del 1* (1995) er i alt 14 tomter ikke bebygget, hvorav 8 bygg er vist med kontur på gjeldende kart (geo.ngu.no, 2014). I *Økle hyttegrennd* (2005) er 1 tomt/bygg ikke realisert. I *Uthusslåtta II* (2010) er 2 tomter/bygg ikke påbegynt. I *Uthusslåtta* (2007) er samtlige tomter utbygget eller gravd ut (figur 10-12).

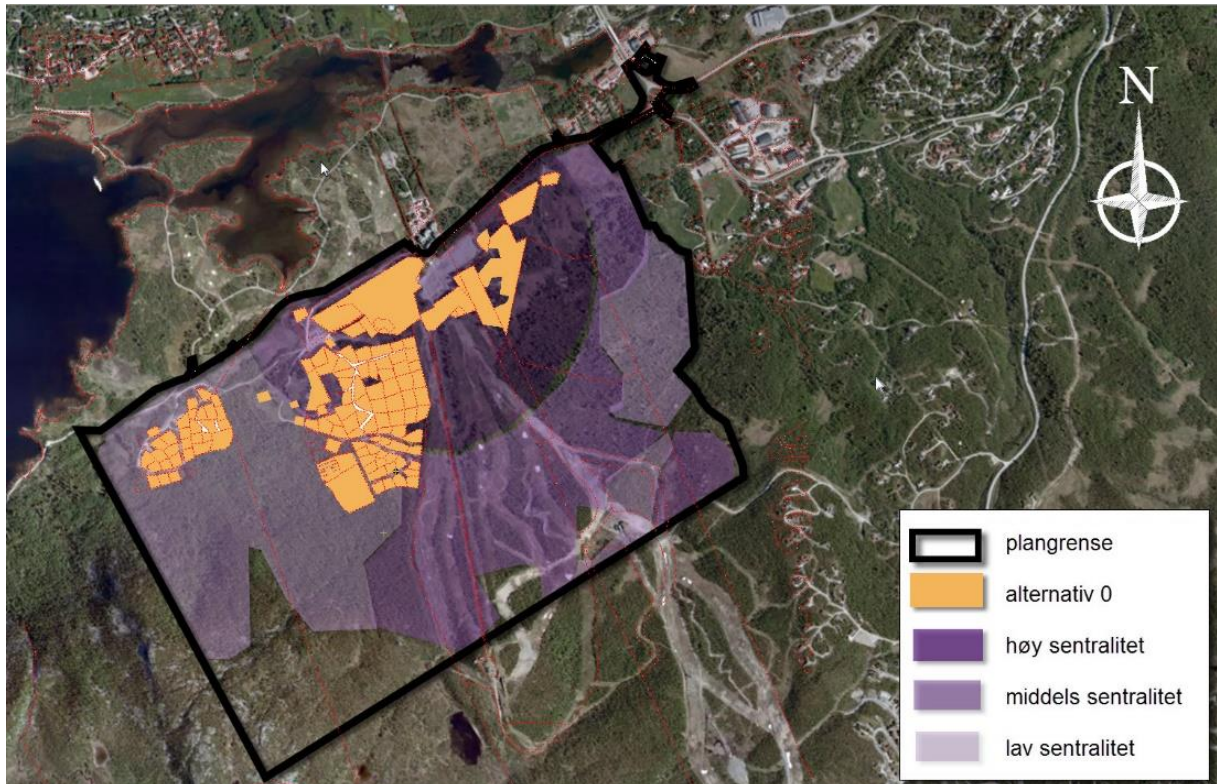
Ved 0-alternativet vil Vestlia framstå om lag som i dag, med reiselivsvirksomhet, hytter, heiser og nedfarter sentralt og nord i området, mens arealene i sørvest og i øst vil domineres av naturlig vegetasjon og skrenter.

Figur 10: Vestlia vår (foto: Opus Bergen AS).

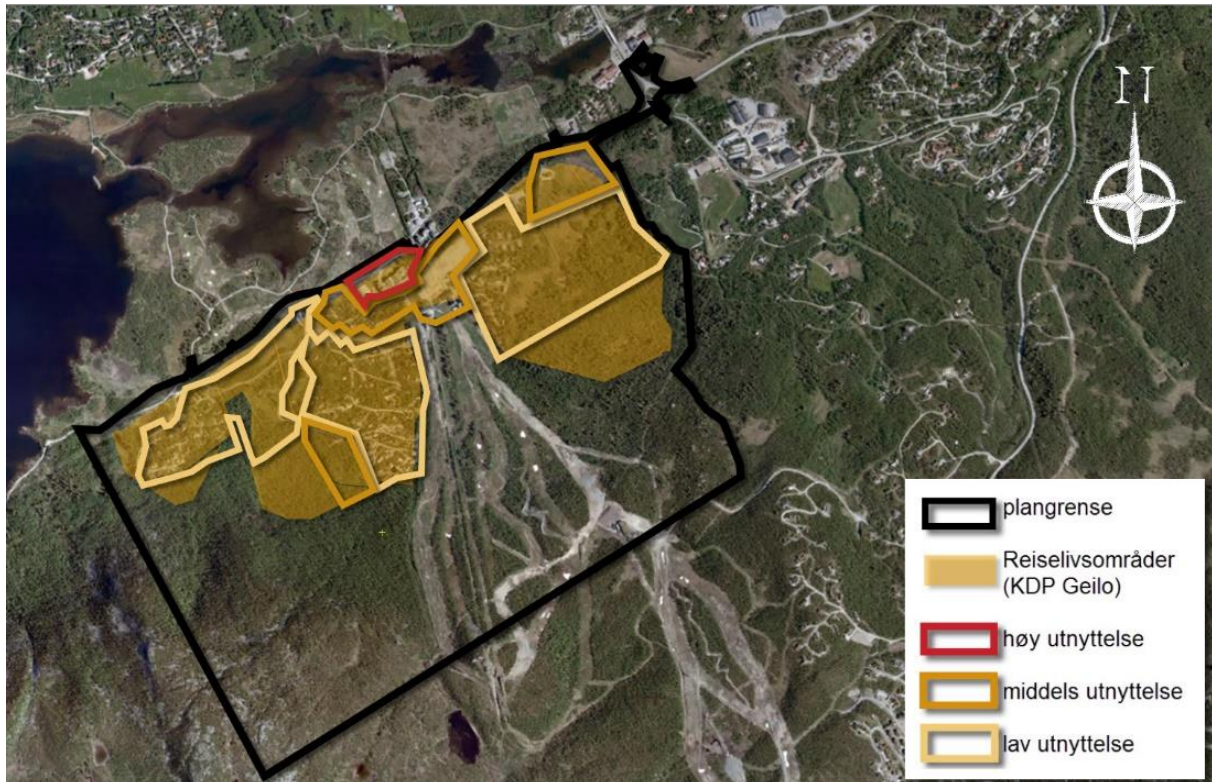
Figur 11: **0-alternativet:** Øverst: Realisering av Uthusslåtta II pr. mai 2019. Tidligere etablert hyttefelt skimtes i bakgrunnen (foto: Opus Bergen AS). Midten t.v.: Heis og nedfart i Vestlia pr. februar 2019 (kilde: google.maps/ streetview). Midten t.h.: Vestlia sykkelpark (<https://vestlia.no/aktiviteter/bikepark/2019>). Nederst: Utbredelse/ omfang av 0-alternativet i Vestlia vist på ortofoto. Plangrense er vist med svart strek (kilde: Opus Bergen AS).

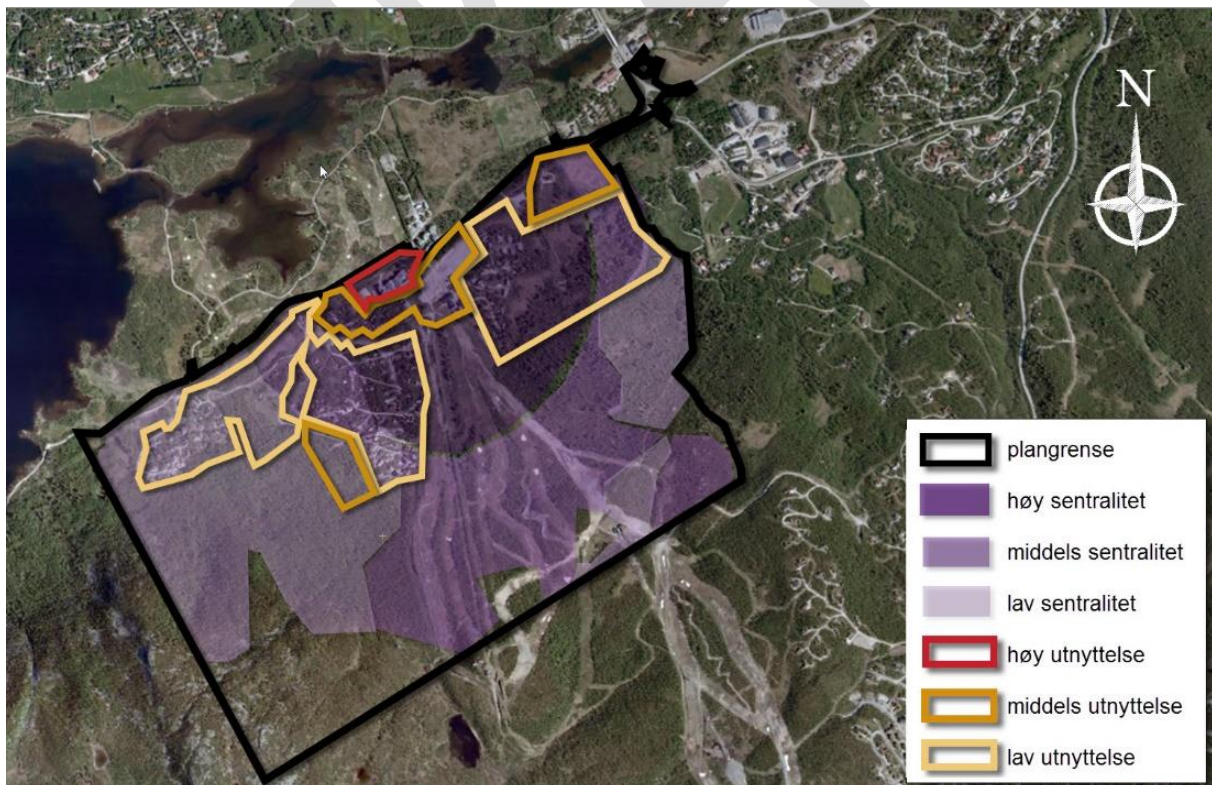
Figur 12: **0-alternativet:** Utbredelse/omfang av 0-alternativet i Vestlia, sammenholdt med sentralitet (lilla skravur) i henhold til ABC-prinsippet i Asplan Viaks analyse (2007). Plangrense er vist med svart strek (kilde: Opus Bergen AS).

4.2. Alternativ A

«En begrenset utbygging av turistanlegg, fritidsboliger/leiligheter og næringsbebyggelse i nær tilknytning til eksisterende bebyggelse og veinett i området. Det tillates etablering av totalt inntil 500 enheter» (sitat fra Planprogrammet). Næring for å betjene enhetene tillates, uten å konkurrere med Geilo sentrum. Det etableres ingen nye alpinanlegg. Hotellnæring er lite sannsynlig uten ytterligere alpintraseer og heiser (figur 13-14).

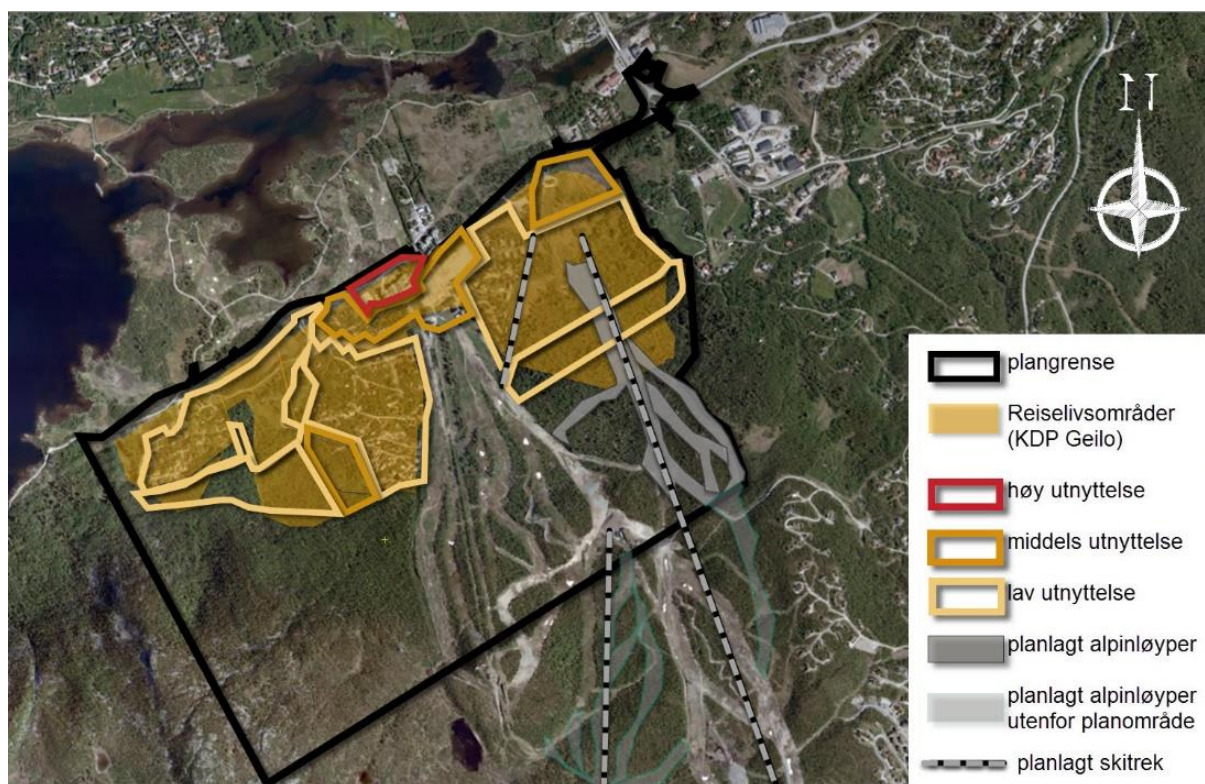
Figur 13: **Alternativ A:** Utnyttelsesgrad i ulike delfelt i Vestlia sammenholdt med avgrensning av reiselivsområder, jf. kommunedelplan for Geilo (2010). Ingen nye alpinløyper eller skitrekk. Plangrense vises med svart strek (kilde: Opus Bergen AS).

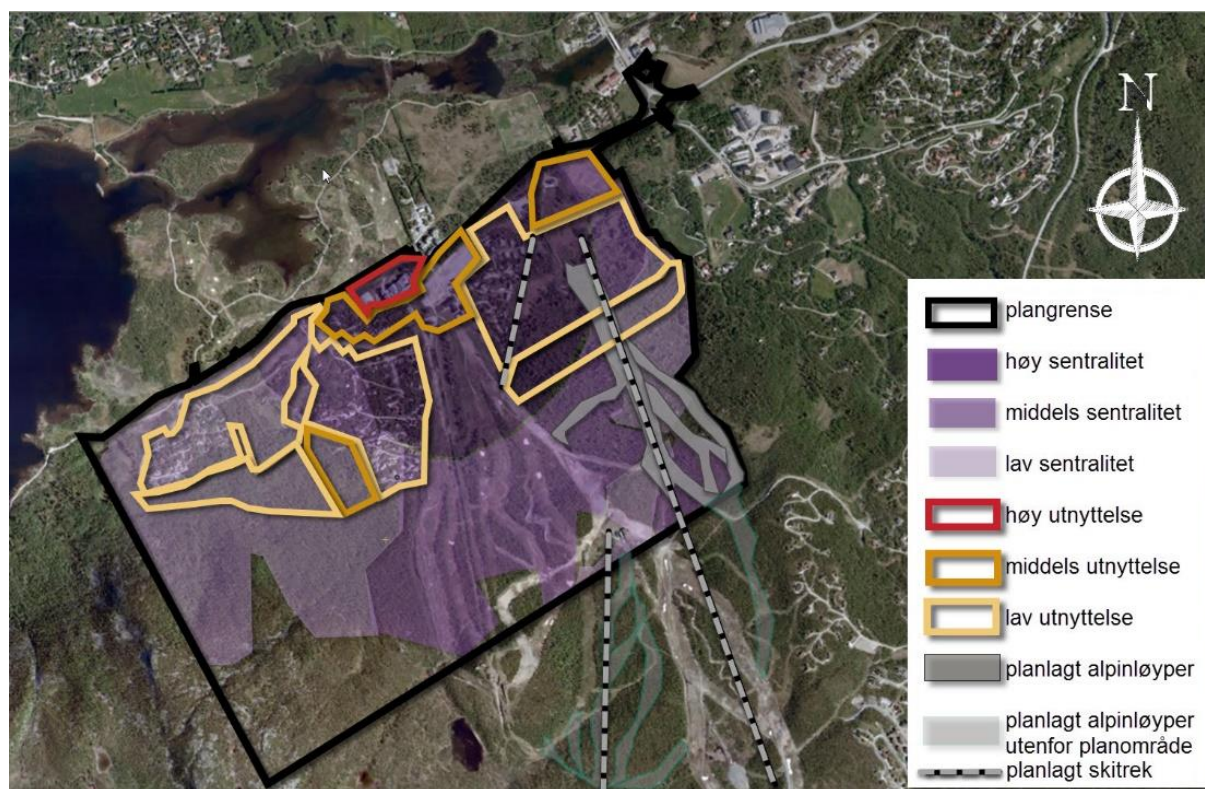
Figur 14: **Alternativ A:** Plassering, og utnyttelsesgrad, av ulike delfelt i Vestlia sammenholdt med sentralitet ihht. ABC-prinsippet i Asplan Viaks analyse (2007). Plangrense er vist med svart strek (kilde: Opus Bergen AS).

4.3. Alternativ B

«Utbygging av alpinanlegg, turistanlegg, fritidsboliger/leiligheter og næringsvirksomhet. Nødvendig teknisk infrastruktur og adkomstveier til ny bebyggelse etableres. Det tillates etablering av totalt mellom 500 og 700 nye enheter innenfor planområdet» (sitat fra Planprogrammet). Alternativ B kan inneholde næring, inkludert eventuelt hotell, og åpner for ny heis øst i planområdet i form av Kikutgondolen med tilhørende nedfarter. Den knyttes opp mot eksisterende infrastruktur i Kikutområdet sørøst for planområdet. Alternativet kan gi rom for forbedring, og eventuell utvidelse, av det eksisterende sykkeltilbudet sommerstid (figur 15-16).

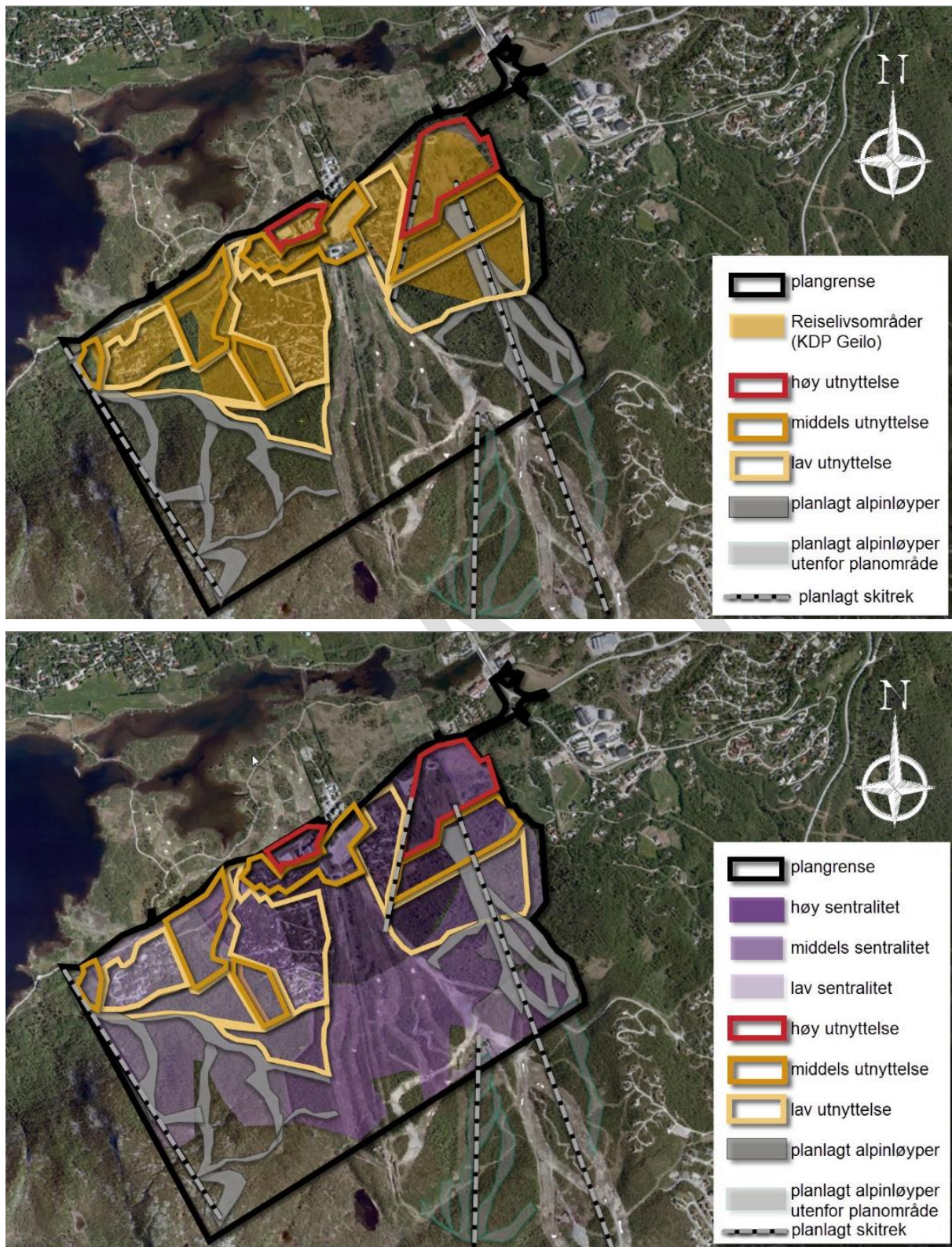
Figur 15: **Alternativ B:** Utnyttelsesgrad i ulike delfelt i Vestlia sammenholdt med avgrensning av reiselivsområder, jf. kommunedelplan for Geilo (2010). Alpinløyper og skitrekk er planlagt i øst/sørøst. Plangrense vises med svart strek (kilde: Opus Bergen AS).

Figur 16: **Alternativ B:** Plassering, og utnyttelsesgrad, av ulike delfelt i Vestlia sammenholdt med sentralitet i henhold til ABC-prinsippet i Asplan Viaks analyse (2007). Planlagte alpinløyper og skitrek er vist med grå farge (kilde: Opus Bergen AS).

4.4. Alternativ C

«Maksimal utnyttelse av området som reiselivsdestinasjon, inkludert tilrettelegging for turistanlegg, fritidsboliger/leiligheter, næringsvirksomhet, alpinanlegg og øvrige anlegg for rekreasjon og aktivitet. Nødvendig teknisk infrastruktur og adkomstveier til ny bebyggelse etableres. Det tillates etablering av totalt mellom 700 og 900 nye enheter innenfor planområdet» (sitat fra Planprogrammet). Alternativ C inkluderer eventuelt hotell. Bebyggelsen konsentreres til nordre og midtre deler av feltet, med fritidsleiligheter i blokk nær inngangen til området og frittliggende fritidsbebyggelse noe høyere oppe i lia. Alternativet tilrettelegger for Kikutgondol og barnetrek i øst, med tilhørende nedfarter, samt heis og nye nedfarter helt i vest mot Økle. Sistnevnte muliggjør bratte «svarte» løyper, noe som vil komplettere Geilo sitt utbud av nedfarter. Sykkeltilbudet vil styrkes med nye løyper for ulike ferdighetsnivå. Næring vil kunne omfatte blant annet betjening av enheter, hotell og dagligvarehandel for å motvirke trafikkøkning mot Geilo sentrum (figur 17).

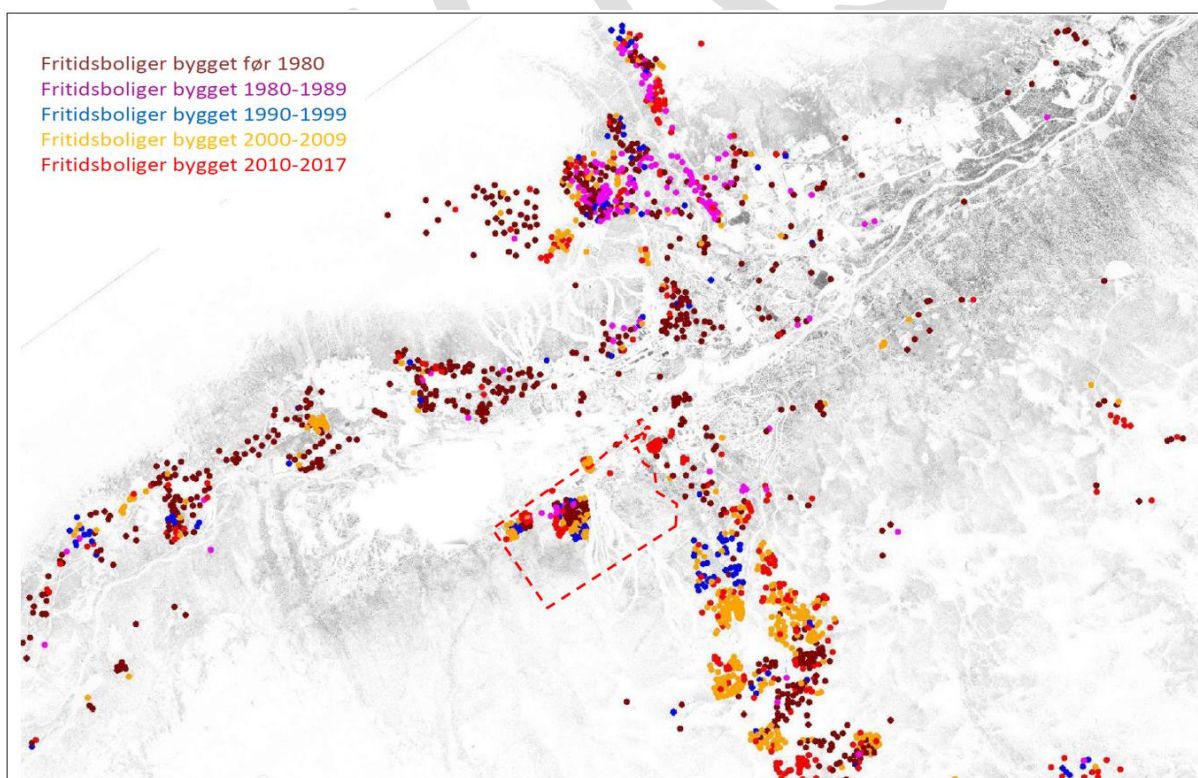
Figur 17: **Alternativ C: Øverst:** Utnyttelsesgrad i ulike delfelt i Vestlia sammenholdt med avgrensning av reiselivsområder, jf. kommunedelplan for Geilo (2010). **Nederst:** Plassering, og utnyttelsesgrad, av ulike delfelt i Vestlia sammenholdt med sentralitet i henhold til ABC-prinsippet i Asplan Viaks analyse (2007). Planlagte alpinløyper og skitrek er vist med grå farge i øst/sørøst og sørvest. Svart strek viser plangrense (kilde: Opus Bergen AS).

5. ANALYSEOMRÅDET I DAG

5.1. Overordnede karakteristiske trekk

Friluftsliv er viktig på Geilo. Fra Bergensbanen kom i drift i 1909 og til i dag har Geilo vokst fram som turistdestinasjon på bekostning av jordbruk og småindustri. Geilo har status som nasjonalparklandsby på grunn av nærhet til de store verneområdene Hardangervidda nasjonalpark og Hallingskarvet nasjonalpark. Sommer som vinter spiller ulike former for friluftsliv stor rolle for bygdas næringsgrunnlag og identitet. I konkurranse med de kommersielle interessene knyttet til alpinsport - og etter hvert sykkel sport - på Geilo, er arealene i og omkring planområdet i Vestlia fremdeles attraktive for det tradisjonelle friluftslivet. Sentrale aktiviteter om sommeren er fotturer, sykkel turer, bading og sanking av bær og sopp. I vinterhalvåret har skiturer i og utenfor etablert løypenett stort omfang. Ellers er jakt og fiske viktige frilftsaktiviteter. Lek i nærmiljøet er viktig for de yngste brukerne.

Med 5 534 registrerte hytter pr. 2018 er Hol blant landets største hyttekommuner (SSB). Dette gir også rom for stor kommersiell aktivitet. Ifølge tettstedsanalysen har Geilo (Geilo, Kikut og Skurdalen) 3 663 enheter (hotellrom, hytter, fritidsleiligheter, utleiehytter, mm.), tilsvarende 16 019 senger tilgjengelig pr. juli 2017. Av disse er om lag to femtedeler privateide hytter/senger. Ifølge SSB har tettstedet Geilo om lag 2 500 fastboende pr. januar 2017. Tettstedsanalysen vektlegger også Geilos kvaliteter i forhold til nærturterreng for egen befolkning. Senere års politikk for utbygging av fritidsboliger har lagt vekt på å skjerme sammenhengende naturområder for utbygging. Sentralt beliggende arealer er attraktive og kan nytte etablert infrastruktur. Figur 18 viser utbygging av hytter på Geilo etter år, og med et fortetningsmønster i tråd med nasjonale og lokale retningslinjer.

Figur 18: Hytteutviklingen på Geilo, med fortetning og utvidelse av eksisterende hytteområder (kilde: Hol kommune 2017b). Planområdet i Vestlia er markert med rød stiplet linje.

Planområdet Vestlia ligger sørøst for Ustedalsfjorden/Veslefjorden, ca. 1,5 km sør for Geilo sentrum. Terrenget skråner fra ca. 750 moh. i nordvest ved Ustedalsfjorden til høydekote ca. 1 000 moh. i

sørvest ved Økletoppen. Området utgjør nedre og midtre del av en dalside. Nordre og sentrale deler har betydelige menneskelig påvirkning i form av utbygde hyttefelt, hotell og alpinanlegg. Det er ingen helårsboliger i planområdet. For øvrig dominerer bjørkeskog og enkelte myrområder. I nordøst finnes et område med beiteskog. Ved stølen Uthusslåtta mot vest er det åpent landskap med stølsbygninger, tufter, rydningsrøys og beitemark. Sør for stølen ligger det bratteste området i Vestlia, med blokkmark og bart fjell.

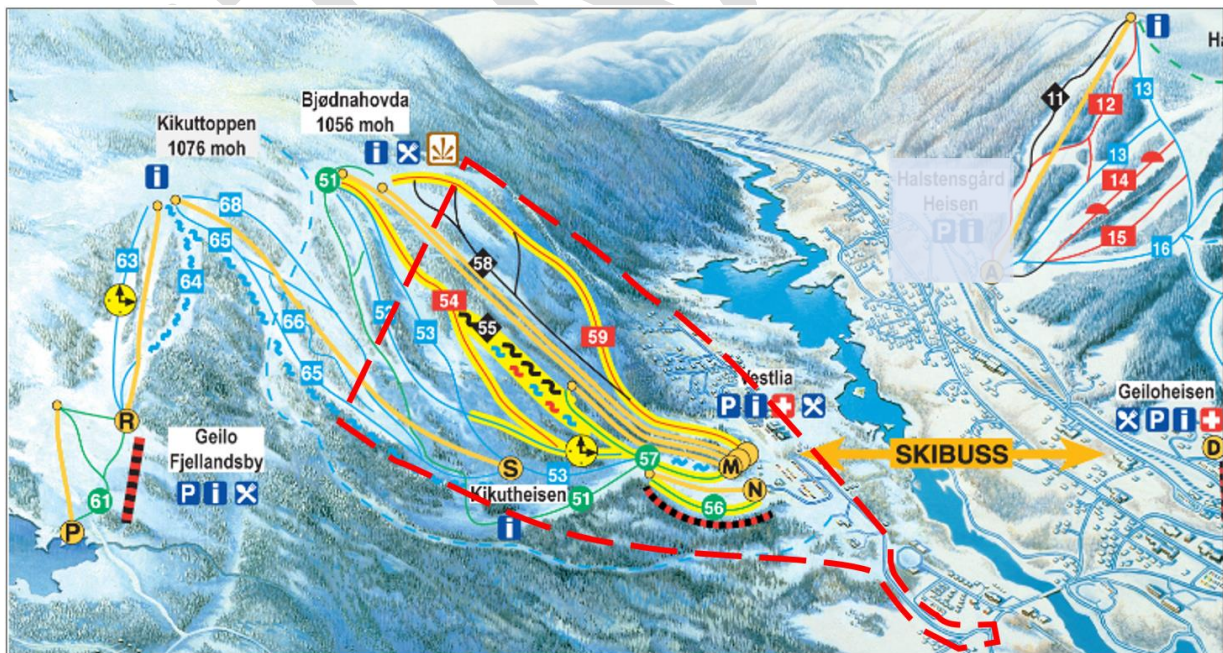
Eksisterende fasiliteter i Vestlia er knyttet til både vinter- og sommersportsturisme:

Vintersportsturisme (figur 19):

- Stolheisen Vestlia-Express
- Kortheis ved siden av stolheisen
- Ni ulike alpinnedfarter med ulik vanskelighetsgrad, inkludert Trollklubben barneområde med heis og bakker tilpasset de yngste
- Terrengpark/snowpark
- Skiskole
- Skiutleie
- «Sommersnø» muliggjør åpning av skitilbud i september, alpint og snøpark

Sommersportsturisme (figur 20-21):

- Sykkelprodukt rundt stolheisen, som er tilrettelagt for sykkel
- Fra toppstasjonen er det seks ulike sykkelløyper ned til bunn
- Høydeparken, aktivitetsarena for barn og voksne
- Nasjonalparkutsikten rundt toppstasjonen for stolheisen, som er et godt utgangspunkt for turer på høyfjellsplatået både til fots og på sykkel
- Helårs ZipLine fra topp og helt ned til dalstasjonen

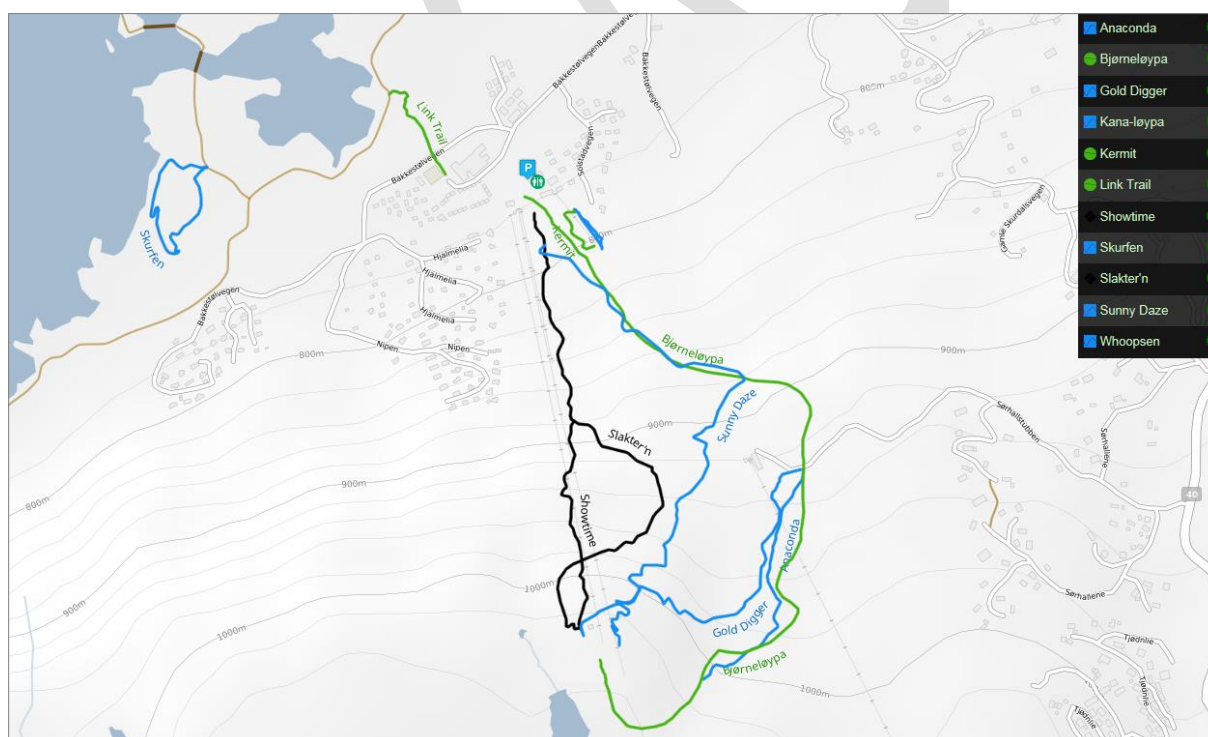

Figur 19: Planområdet i Vestlia sett fra øst mot vest. Området omfatter de nedre og midtre partiene av alpinområdet på sørsiden av Ustedalsfjorden/Veslefjorden (kilde: <https://www.skiinfo.no/ostlandet/geilo/skikart.html>). Rød stiplet linje gir en grov avgrensning av planområdet.

Delområdet er tilpasset flere brukergrupper om vinteren, som barn, telemarkkjørere, alpinister, jibbere og snowboardere. I sørøst er området forbundet med løyper og heisinfrastrukturen i Kikut-området, noe som skaper flere muligheter for brukerne. Tilsvarende er det på sommerstid tilbud som passer barn og voksne, med ulike ferdighetsnivåer. Terrensykling er særlig populært (figur 20-21).

Figur 20: Downhill sykling og høydepark (<http://www.geiloskiser.no/no/Galleri-Aktiv-Vinter> og <http://www.geiloskiser.no/no/Sommer/Sommerpark/Sykkelpark/>).

Figur 21: Geilo Bike Park 2018: Sykkelløyper for ulike ferdighetsnivå i Geilolia (<https://www.trailforks.com/region/geilobike-park/?lat=60.516286&lon=8.194736&z=15&m=trailforks>).

Tilreisende bruker fasilitetene i Vestlia over en kortere periode, og også på ukedager, mens eiere av fritidsboliger kommer i ferier og helger. Området er lett tilgjengelig både for tilreisende og fastboende. Vinterstid går det hyppig skibuss mellom Vestlia og alpinanlegg og overnattingssteder på nordsiden av Ustedalsfjorden.

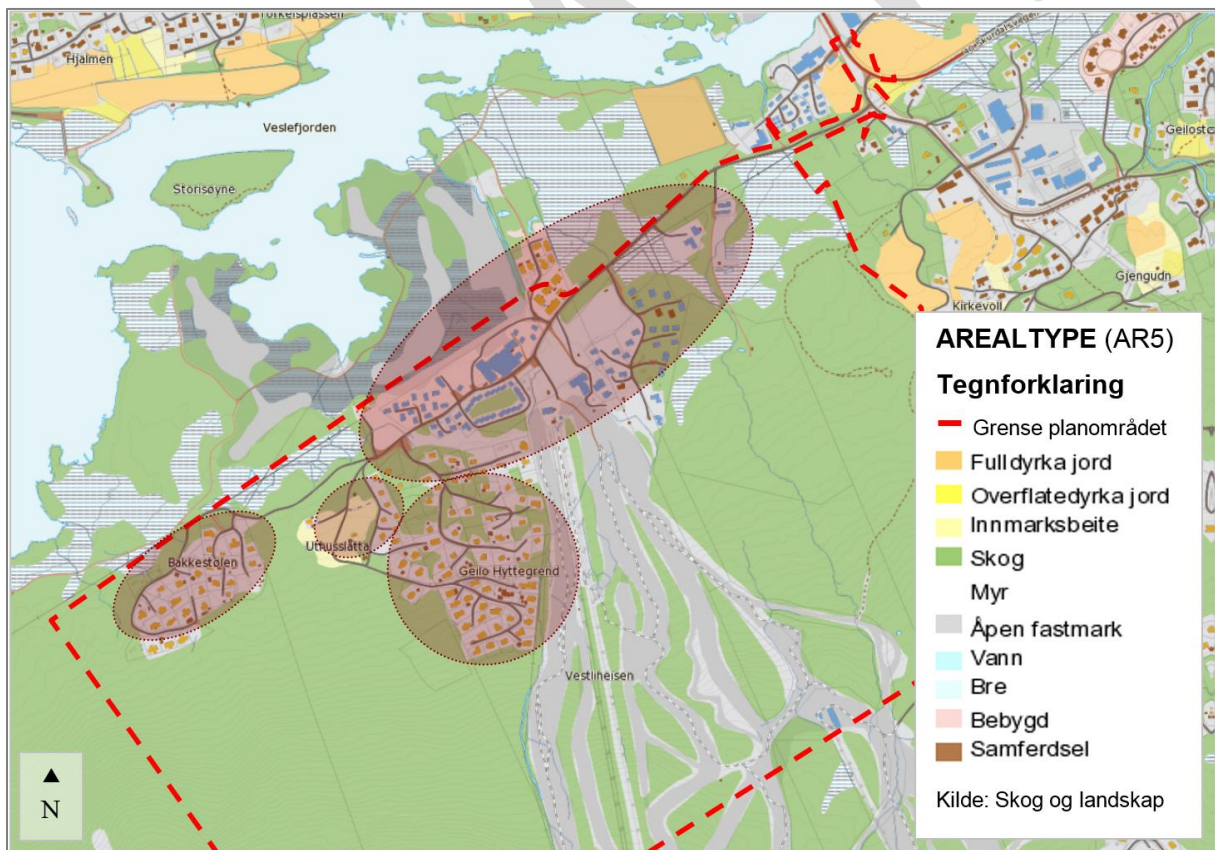
5.2. Registreringskategorier

Aktuelle registreringskategorier for tema nærmiljø og friluftsliv, jf. kapittel 3.2, er; «øvrige bebygde områder», «veg- og stinett», «identitetsskapende områder/elementer» og «friluftsområder». Friluftsområder er delt inn i; a) stor grad av tilrettelegging og b) liten grad av tilrettelegging. Nedenfor gis en oversikt over dagens situasjon for hver registreringskategori. Gjennomgangen danner grunnlag for verdi- og omfangsvurderinger i senere kapitler.

5.2.1. Øvrige bebygde områder

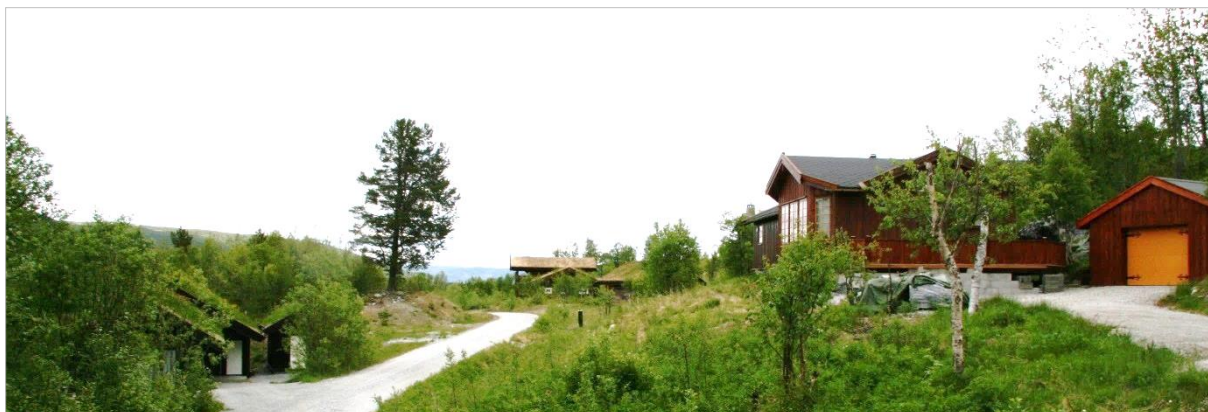
«Øvrige bebygde områder» vil si områder som er bebygde, og hvor folk oppholder seg store deler av dagen, uten at det er boliger. Privateide fritidsboliger som hytter/leiligheter er inkludert i denne kategorien, siden de tilfører områder en bebygget karakter uten helårsboliger.

Nord i planområdet nær Bakkestølvegen finnes hotell, hytteutleie, driftsbygg for Geilo skisenter/Geilolia, Stugu kafe og Toppen kafe, mm. Her er barnehage knyttet til skisenteret, slik at foreldre kan benytte aktivitetstilbudet mens barna passes. Trollklubben er en helårsbarnehage som tilbyr barnepass for turister fra jul til påske. Hotellet Vestlia Resort tilbyr blant annet spa, fitness, basseng, lekeland og bowling. Vest for nedre del av eksisterende alpinanlegg ligger private hytter i Geilo Hyttegrend og Uthusslåtta, og en mindre klynge ved Bakkestølen lengre vest. Områder i kategori «øvrige bebygde områder» er skraverte på figur 22.

Figur 22: Områder i registreringskategorien «øvrige bebygde områder» er avgrenset med ellipser.

Figur 23-24 viser fritidsbebyggelse i henholdsvis Bakkestølen og Geilo hyttegrend, mens figur 25 viser et parti fra Bakkestølvegen sommer og vinter. Dette området er lokalisert sentralt nord i planområdet, med blant annet hotellet Vestlia Resort til høyre på bildet og golfbane ut mot venstre.

Figur 23: Fritidsbebyggelse ved Bakkestølen, som er vestligste hyttegrend (Opus Bergen AS).

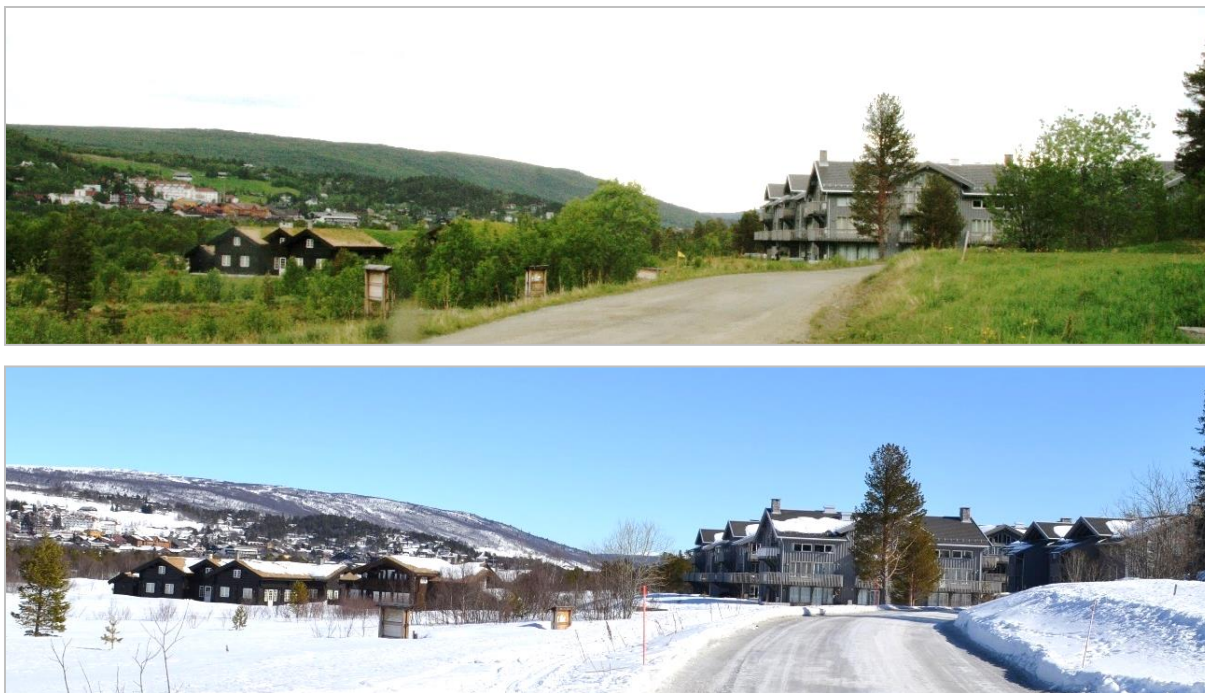
Figur 24: Fritidsbebyggelse i Geilo Hyttegrend (Opus Bergen AS).

5.2.2. Veg- og stinett for gående og syklende

Denne registreringskategorien omfatter tilrettelagt gang- og sykkelsti, som tilførselsåre til tur- og aktivitetsområder og fritidsbebyggelse. Turstier, skiløyper og sykkeltraseer omtales i avsnittet om friluftsområder, sammen med gang- og sykkelstien rundt Ustedalsfjorden.

Planområdet har adkomst fra Bakkestølvegen i nord, som er tilknyttet Stølsvegen og krysset mot fv.40, Skurdalsvegen, i nordøst. I følge Kommunedelplan for Geilo (2010b) skal det etableres ny rundkjøring nordøst i planområdet som bedrer adkomst og forhold for fotgjengere. Innen planområdet utgjør Bakkestølvegen hovedferdselsåre og fungerer som innfallsport til aktivitetsområde og losji (figur 25). Ved den østre delen av Bakkestølvegen, fra kryss/ fremtidig rundkjøring til avkjørselen inn til blant annet Geilo Skisenter/ Geilolia og Vestlia Resort, er det etablert gang- og sykkelvei. Videre innover er det pr. i dag ikke tilrettelagt med fortau eller gang- og sykkelveg, fordi trafikken er relativt liten. Veiene i området er tilførselsveier til hytter og lignende.

Hovedvirkningene av veg- og stinett for gående og syklende er begrenset til arealene som befinner seg innenfor planområdet. Derfor er det ikke definert eget influensområde.

Figur 25: Bakkestølvegen, fotografert mot øst, henholdsvis sommer og vinter (Opus Bergen AS).

5.2.3. Identitetsskapende områder/ elementer

Denne kategorien er knyttet til symbolverdi, det vil si at et element kobles til en abstrakt idé og bidrar til å skape tilhørighet.

Friluftsliv, og særlig vintersport, er sterkt knyttet til tettstedet Geilos historie og identitet. Geilo markedsføres som «opplevelser på høyt nivå» i dobbel forstand, både beliggenhet over havet og nivå på opplevelser. Dermed kan alpinanlegget sentralt i planområdet i Vestlia anses som et identitetsskapende element. Det bidrar til å sette Geilo som skidestinasjon på kartet og utgjør en hovedattraksjon for mange som besøker Geilo eller har anskaffet fritidsbolig her. Flere slakke nedfarter egnet for barn/familier har gitt Geilo ry som familievennlig.

Figur 26 viser adkomstområdet for Geilo Skisenter/Geilolia, med heis og nedfarter i bakgrunnen. Belegget på parkeringsplassen er høyere på vinterstid, men det bemerkes at barmarksbildet er tatt før sommerparken åpnet for sesongen.

Like nord og nordvest for planområdet presenterer natur- og kulturstien «Ustedalsfjorden Rundt» et populært lavterskel turtilbud for fastboende og tilreisende. Nærmer omtale er gitt under delområde.

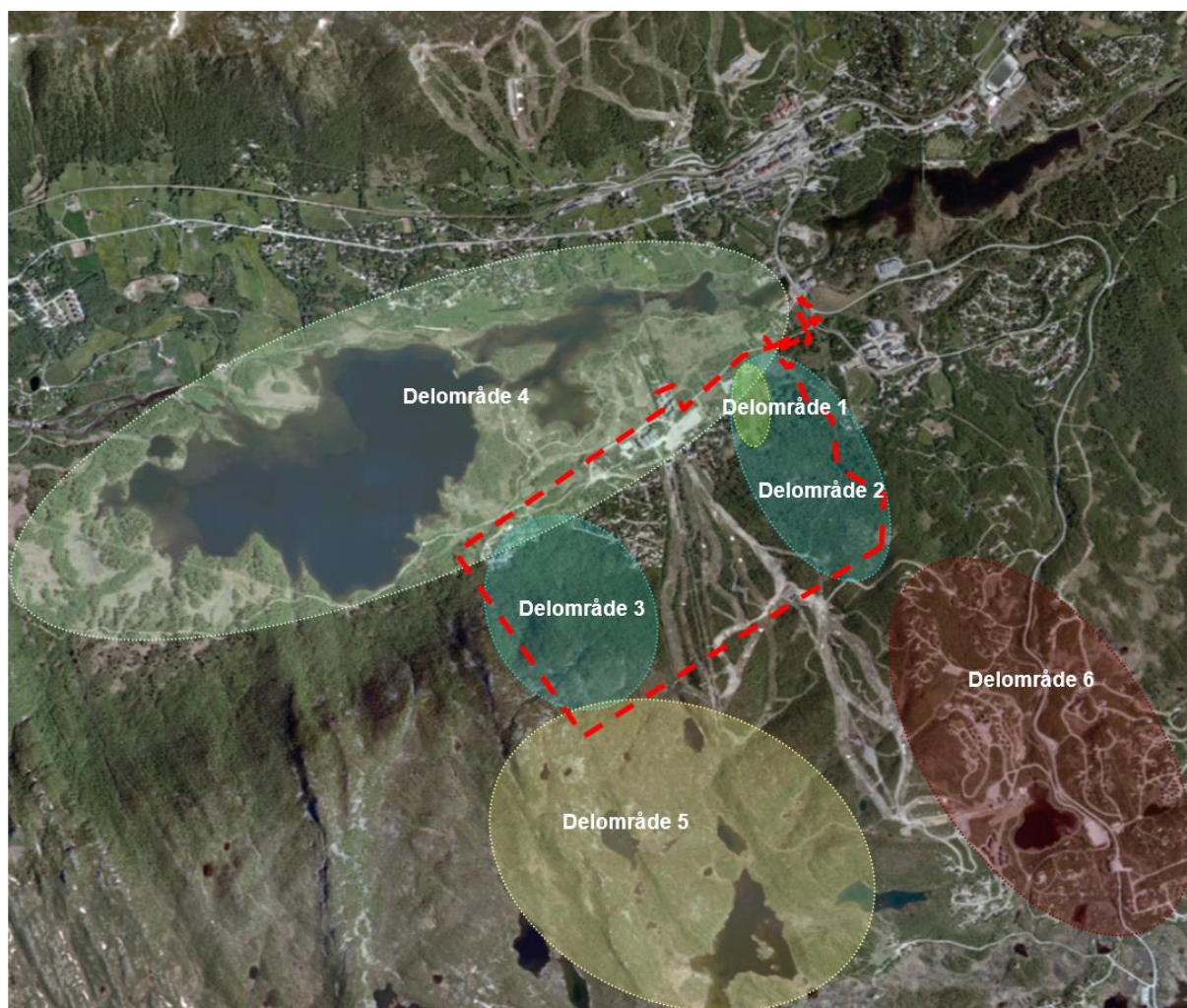
Figur 26: Adkomst til Geilolia skisenter med heis og nedfarter i bakkant, henholdsvis sommer og vinter (Opus Bergen AS).

5.2.4. Friluftsområder

Planområdet omfatter friluftsområder med noe ulike karakterer og bruk. Basert på type aktiviteter og bruk er plan- og influensområdet delt inn i seks delområder (figur 27), som omtales hver for seg nedenfor.

Aktuelle influensområder er områdene omkring Ustedalsfjorden i nord og nordvest, området ved Kikut i sør og sørøst og Geilo generelt. I et videre perspektiv kan Hol kommune og regionen Hallingdal påvirkes.

I friluftslivssammenheng er det grovt sett to typer areal og arealbruk: Utbygget og tilrettelagt for særskilte aktiviteter, eller relativt fritt for større inngrep. Nedenfor omtales først områder innen planområdet, dernest nærliggende områder.

Figur 27: Delområder i tilknytning til Vestlia som har betydning for friluftsliv. Planområdet er markert med rød stiple linje.

Delområde 1: Skytebane nord i planområdet

Nord i planområdet finnes en nedlagt skytebane. I påvente av opprydning av forurenset grunn er området ikke egnet som friluftsområde. Tidligere bruk var tilpasset én brukergruppe.

Delområde 2: Øst for alpinområdet

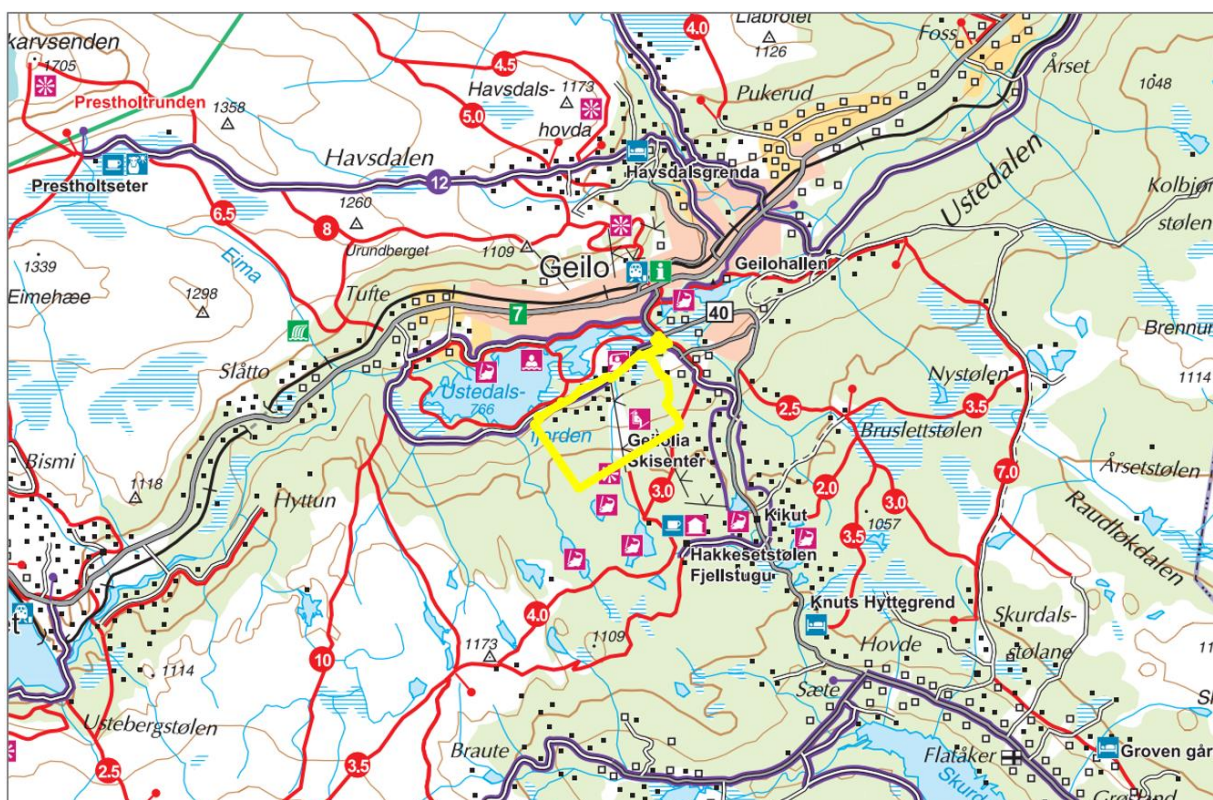
Områdene øst for dagens alpinområde består hovedsakelig av naturlig vegetasjon i form av lauvskog, barskog og åpen myr. Deler av området beites av hest. Gjennom delområdet, og delvis utenfor planområdets avgrensning, går Pariserløypa som preparert skiløype om vinteren og skiltet og merket tursti om sommeren. Disse traseene er svært mye brukt både sommer og vinter, og binder sammen Geilo sentrum og områdene opp mot Hakkesettstølen (serveringssted) og videre inn mot turløype-nettet på vidda både sommer og vinter. Området egner seg for sanking av bær og sopp. Det er mindre brattlendt enn terrenget vest for alpinområdet. Derfor er det mer tilgjengelig også for hytte-eiere innenfor planområdet, hytteeiere på Kikut og fastboende i nærområdet øst for Vestlia.

Delområde 3: Sørvest for alpinområdet

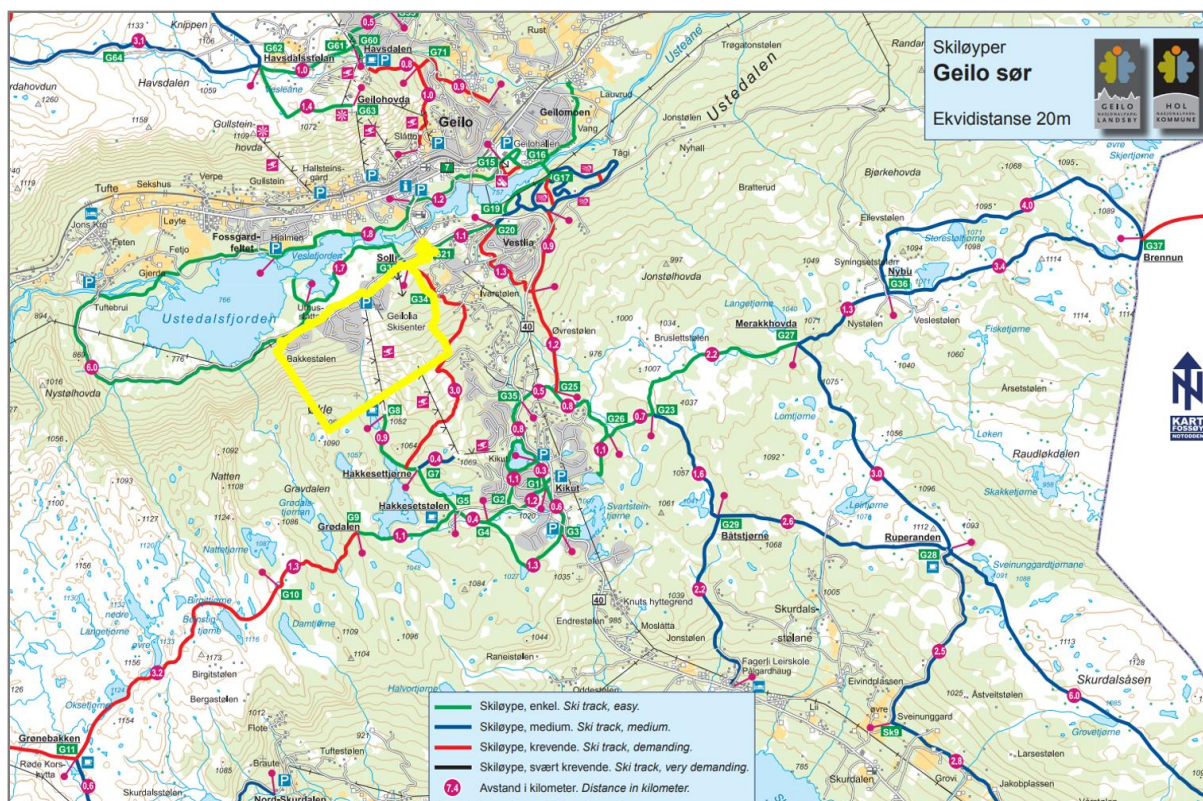
Områdene sørvest for dagens alpinområde består i sin helhet av naturlig vegetasjon. Det finnes få, og små, stier og løyper her. Området er bratt og består delvis av blokkmark. Det er ikke utbygd eller til-

rettelagt for friluftsmål. Brukes primært av fastboende og hytteeiere til topptur og off-pist kjøring vinterstid. Om sommeren benyttes området i noen grad til fotturer og sanking av bær og sopp.

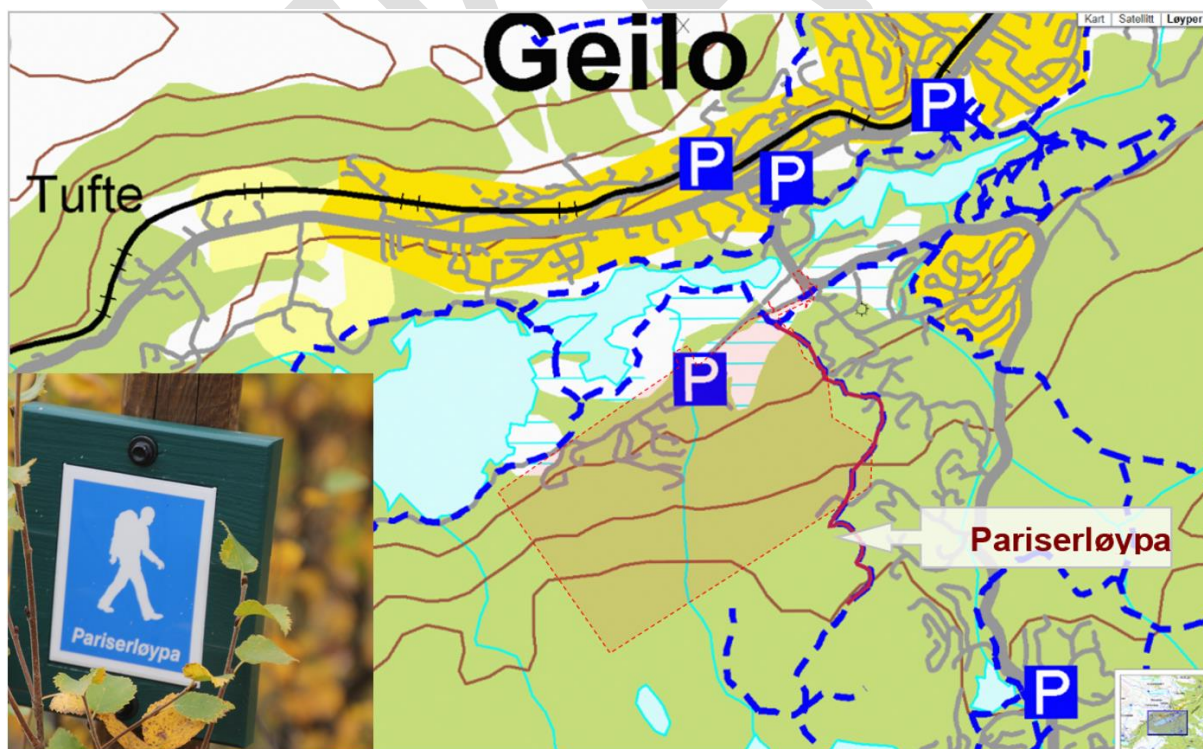
Figur 28 viser merkede turstier sommerstid for Geilo og omegn, mens figur 29 viser løypenett vinterstid. Det er nokså få merkede stier/løyper som berører selve planområdet i Vestlia. Pariserløypa (figur 30) går imidlertid nær planområdets østgrense, og dels gjennom delområde 2, mellom Ustedalsfjorden/Veslefjorden og Kikut. Nyere Handlingsplan for stier og løyper i Hol kommune (2017a) avstår fra å konkretisere sti- og løypenettet. I stedet slås det fast at traseer fastsettes i reguleringsplaner, mens handlingsplanen etablerer retningslinjer for organisering, drift, vedlikehold og finansiering.

Figur 28: Kartutsnitt med merkede turstier i og omkring Geilo, 2016 (<https://www.visitnorway.no/reisemal/ostlandet/geilo/aktiviteter/sommer/vandring/>). Planområdet er markert med gul linje.

Figur 29: Løypekart for Geilo sør (<http://www.hol.kommune.no/kultur-og-fritid/skiloyper/#l-ypekart>). Planområdet er markert med gul linje.

Figur 30: Pariserløypa går fra Kikut mot sentrum og følger øst for planområdet, som er avgrenset med svak skravur (<http://www.tracrac.com/ski/index.php?page=Hol>).

Delområde 4: Ustedalsfjorden og området nord for planområdet

Området like nord for planområdet, og som grenser til Ustedalsfjorden/Veslefjorden, er i dag benyttet til langrenn om vinteren og golfbane/sykling om sommeren (figur 31). Området er flatt og uten bebyggelse. Det er adskilt fra planområdet i kraft av Bakkestølvegen, uten at denne er en stor barriere. Golfbanen, med golf og fotballgolf er et supplement til utbudet av frilftsaktiviteter, og områdets flate karakter gjør det også til et egnet område for lettere turlangrenn. En sykkelferdighetspark er under etablering på deler av dette området. Parken henvender seg til familiegrupper og bidrar til å differensiere sykkelutbudet. I tillegg har Vestlia Resort bygget sykkelløyper ved Ustedalsfjorden, samt en «flowtrail».

Figur 31: Golfbane ved Ustedalsfjorden, fotografert mot vest (Foto: Opus Bergen AS).

Det er mulig å leie og bruke kano på Ustedalsfjorden. Innsjøen er fiskeområde med blant annet ørret, og inngår i en felles fiskekortordning (se delområde 5 for fiskekort). Vinterstid er det fritt isfiske på Ustedalsfjorden. Omkring hele Ustedalsfjorden går gang- og sykkelstien/skiløypen Ustedalsfjorden Rundt (ca. 10 km), med noe ulike traséer sommer og vinter (figur 32-33). Man kan også velge en kortere variant rundt Veslefjorden i øst (ca. 4,5 km). Traseen er universelt utformet, har informasjonstavler, gapahuk, fiskebrygge og bålplass, og er derfor viktig for å gjøre friluftslivsaktiviteter tilgjengelige for flere brukergrupper, både lokale og tilreisende. Området er i bruk hele året, både av fastboende og tilreisende.

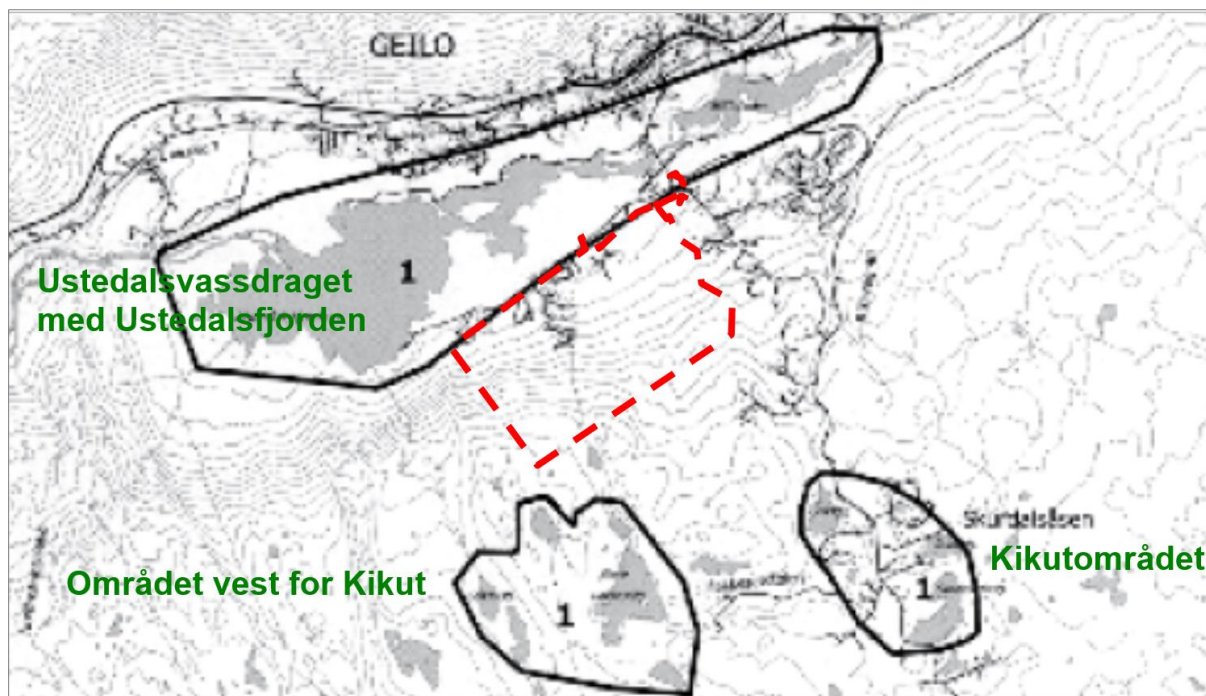
Figur 32: Informasjonstavle om natur- og kulturstien Ustedalsfjorden Rundt (Opus Bergen AS).

Figur 33: Utsikt fra natur- og kulturstien Ustedalsfjorden Rundt, planområdet sees i bakgrunnen og skulpturpark i forgrunnen (Foto: Opus Bergen AS).

Delområde 5: Sør for planområdet

Veståsen sør og sørvest for planområdet er del av et større, sammenhengende tur- og jaktterreng. I enkelte områder er det adgang til å kjøpe jaktkort. Aktuelle arealer varierer over tid. Det jaktes småvilt som rype, hare og skogsfugl. Småviltbestanden i Hol kommune er variabel. Spesielt i jaktseasonen om høsten har disse jaktområdene stor verdi for jegere. Områdene brukes til fotturer, langrenn, mm. ellers i året, blant annet med utgangspunkt i den populære Hakkesettstølen, som tilbyr servering. Tjernene et stykke sør for planområdet (figur 34) er åpne for fiske ved kjøp av fiskekort, på lik linje med Ustedalsfjorden (delområde 4). Området er dermed attraktivt på sommerstid for friluftslivsinteresserte som ønsker å fiske. Vinterstid kjøres det skiløyper i Veståsen.

Figur 34: Fiskekortområder omkring planområdet og influensområdet i Vestlia (kilde: Hol kommune 2010a).

Delområde 6: Geilo Fjellandsby og Kikut

Sørøst for planområdet ligger Kikut og Geilo Fjellandsby, som er regulert og i betydelig grad utbygd med fritidsboliger og alpinanlegg. Alpinanlegg, løyper og stier kobler planområdet og delområde 6 delvis sammen. Bruken av delområdet tilsvarer i stor grad bruken av sentrale deler av planområdet, samt områdene med fritidsbebyggelse omtalt i kapittel 5.2.1 om «øvrige bebygde områder».

Friluftsområder - samlet

Planområdet og nærliggende områder tilbyr et bredt spekter av friluftsmuligheter. Det er sentralt plassert i forhold til Geilo sentrum og kan fungere som friluftsområde i nærmiljøssammenheng, så vel som attraksjon for tilreisende. Planområdet er tilrettelagt for ulike aktiviteter og flere brukergrupper, sommer som vinter, samtidig som det danner utgangspunkt for fotturer og skiturer mm. og har fritidsbebyggelse i nær tilknytning. Det er ellers knyttet betydelige kvaliteter til områdene omkring Ustedalsfjorden, som er tilrettelagt for alle årstider, og med sin universelle utforming åpner muligheter for brukere med særskilte behov (rullestolbrukere, barnevogner, m.fl.). Områdene sør for planområdet er av særlig interesse for jegere og fiskere.

6. KONSEKVENsutREDNING

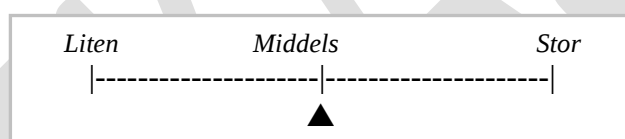
I dette kapittelet vurderes først *verdien* av ulike registreringskategorier innen tema nærmiljø og friluftsliv. Dette skjer på bakgrunn av redegjørelsen i kapittel 5 om dagens situasjon og kriterier vist i kapittel 3. Hol kommune har ikke kartlagt sine arealers verdi for friluftsliv i henhold til Miljødirektoratets veileder. Etter verdivurdering vurderes *omfang* av endring som alternativ 0 og tiltakets ulike utbyggingsalternativ (A, B og C) kan medføre i forhold til nærmiljø og friluftsliv. Til sist sammenstilles verdi og omfang, som definerer *konsekvens* av tiltaket.

6.1. Verdi

Verdi er et mål for hvor verdifullt et område er i forhold til tema nærmiljø og friluftsliv, det vil si verdi for mennesker med opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Se kapittel 3.2 for vurderingskriterier.

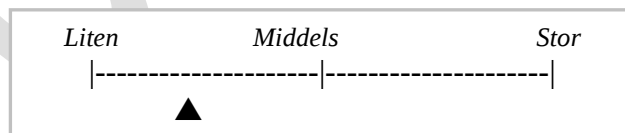
6.1.1. Øvrige bebygde områder

Sentralt og nord i planområdet finnes private fritidsboliger og reiselivsbedrifter som tilrettelegger aktiviteter og gir sysselsetting. Områdets karakter med utsikt nordover mot Geilo, Ustedalsfjorden og Hallingskarvet, dets sentrale beliggenhet i forhold til Geilo sentrum, samt varierte aktivitetstilbud, gir det stor attraksjonskraft for en del besøkende og potensielle hytteeiere. Området er flittig benyttet hele året. Samlet vurderes «øvrige bebygde områder» innenfor planområdet å ha middels verdi.

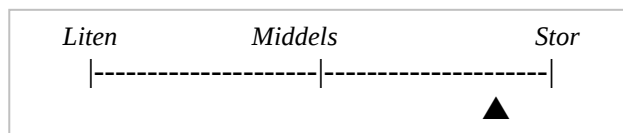
6.1.2. Verdi for veg- og stinett for gående og syklende

Mange av områdets brukere vil i sommerhalvåret være gående eller syklende, men veier for denne kategorien brukere nord i planområdet er mest benyttet som adkomst til andre stier og løyper (som behandles i kategori friluftsområder). Samlet vurderes planområdet å ha liten til middels verdi i sammenheng med veg- og stinett for gående og syklende.

6.1.3. Verdi for identitetsskapende områder/elementer

En stor del av planområdet er tilrettelagt for vintersport, sykkel sport og friluftsliv generelt, som alle er sentrale element i Geilo sin identitet. Innenfor planområdet legges det vekt på utvikling av løypenett og tilrettelegging av aktiviteter for barn. I tillegg er natur- og kulturstien Ustedalsfjorden rundt i Vestlias influensområde et viktig identitetsskapende element for friluftsliv og nærmiljø. Spesielt for fastboende, men også for besøkende, har denne turveien svært stor verdi. Samlet vurderes planområdet å ha stor verdi for identitetsskapende områder/elementer.

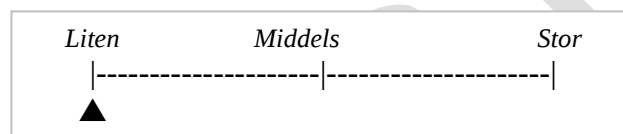

6.1.4. Verdi for friluftsområder

Registreringskategori friluftsområder omfatter seks delområder. Verdi vurderes separat og samlet.

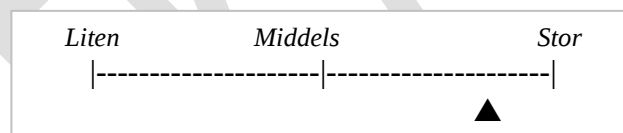
Delområde 1

Skytebanen nord i planområdet var tidligere en ressurs for en gruppe brukere, i hovedsak fastboende. Den har i ettertid hindret mer utstrakt bruk av området til friluftslivsformål og er nå flyttet. Skytebanen hadde større betydning i nærmiljøssammenheng enn i friluftslivssammenheng. I dag vurderes delområde 1 til å ha liten/ingen verdi.

Delområde 2

Områdene øst for alpinområdet er betydelig mindre brukt enn de bebygde og tilrettelagte områdene. Likefullt utgjør disse arealene en ressurs nettopp i kraft av å ha en mer skjermet beliggenhet. Området har verdi og potensial som nærmiljøområde for fastboende og hytteeiere, på grunn av lokaliseringen og bratthetsgraden. Her ligger i tillegg den flittig brukte Pariserløypa, som har stor verdi for både fritidsboligeiere og fastboende. Delområde 2 vurderes å ha stor verdi som friluftsområde.

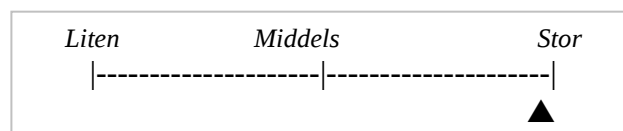
Delområde 3

Områdene sørvest for alpinområdet er lite brukt og heller ikke tilrettelagt for friluftsliv. Likevel tiltrekker området brukere som søker enkle former for friluftsliv, blant annet fastboende som går topp-tur og kjører off-pist vinterstid. Bratt terreng, og stedvis betydelig innslag av ur, trekker antall brukere ned. Delområde 3 vurderes å ha middels verdi som friluftsområde.

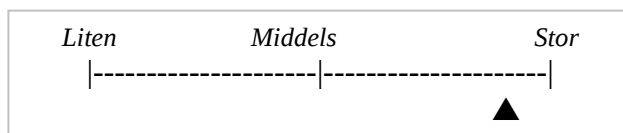
Delområde 4

Ustedalsfjorden og området nord for planområdet utgjør en vesentlig del av friluftslivstilbudet. Det brukes året rundt av tilreisende så vel som fastboende. Universell utforming gir området karakter av å være et lavterskeltilbud. Delområde 4 vurderes derfor å ha stor verdi.

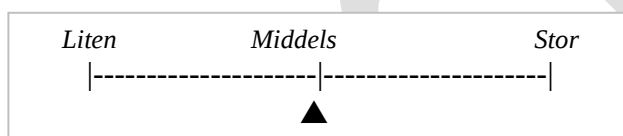
Delområde 5

Området sør for planområdet er sentralt for utøving av jakt og fiske. Denne bruken krever at miljøet forblir slik at bestander opprettholdes. Dette er ikke det eneste området i Geilotraktene som tilbyr jakt og fiske, men er like fullt viktig for brukerne. Området byr også på svært viktige kvaliteter med tanke på fotturer sommerstid og langrennsturer vinterstid. Delområde 5 vurderes å ha stor verdi.

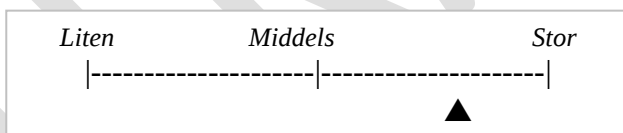
Delområde 6

Området sørøst for planområdet utgjør Geilo Fjellandsby og Kikut, som er regulert som fritidsbebyggelse beliggende tett opptil områder med alpinanlegg. Av karakter og bruk minner områdene om sentrale deler av planområdet, men de er lokalisert noe lenger unna Geilo sentrum. Verdien for nærmiljø og friluftsliv vurderes til middels.

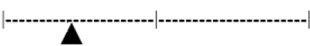
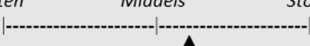
Friluftsområder samlet

På bakgrunn av omtale og verdivurdering for delområde 1-6, vurderes friluftsområdene samlet å ha stor til middels verdi. De aktuelle områdene er, i likhet med en stor del av de tilliggende områdene, flittig benyttet gjennom hele året. Delområde 1 omkring den nedlagte skytebanen er eneste delområde med mindre verdi for friluftsliv. Her skal det imidlertid iverksettes endring. Når området har blitt rensket for metallforurensing, vil verdien som friluftsområde øke.

6.1.5. Samlet verdi for nærmiljø og friluftsliv

Verdivurderingene for de ulike registreringskategoriene gir grunnlag for å fastsette områdets samlede verdi for tema nærmiljø og friluftsliv. Planområdet, og tilliggende influensområder, er i nokså stor grad tilrettelagt for friluftslivsaktiviteter. Derfor er det naturlig å vekte disse elementene høyt.

Tema	Verdi		
	Liten	Middels	Stor
Øvrige bebygde områder			
Veg-/stinett for gående og syklende			
Identitetsskapende element			
Friluftsområder			
Samlet verdivurdering			

Samlet vurdering av tema nærmiljø og friluftsliv settes til **middels til stor verdi**.

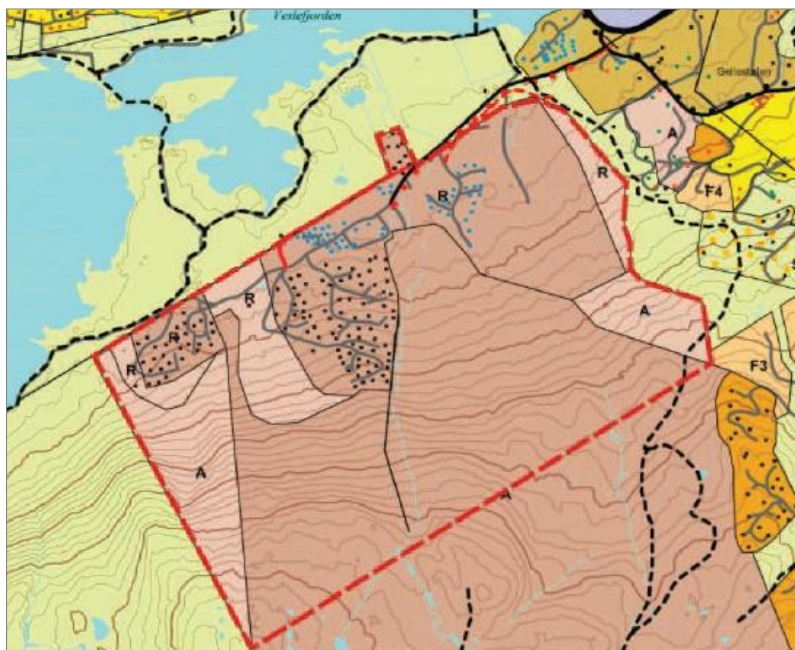
6.2. Omfang

Omfang uttrykker graden av påvirkning tiltaket medfører for nærmiljø og friluftsliv. Kriteriene framgår av kapittel 3.3. Vurderingene gjøres for hvert av de aktuelle alternativene 0, A, B og C. Innledningsvis beskrives mulige endringer for de ulike registreringskategoriene.

Alternativ A, B og C vurderes opp mot alternativ 0, som er dagens situasjon inkludert allerede vedtatte reguleringer som ennå ikke er realisert. Alternativ A medfører ingen videre utbygging av alpinanlegg, men tilrettelegger for inntil 500 enheter og næring i forbindelse med eksisterende bebyggelse og veinett. Alternativ B representerer flere nye bygg med inntil 700 enheter, næring og Kikutgondol i øst. Alternativ C representerer en omfattende utbygging med inntil 900 enheter, samt næring, inkludert mulig dagligvare, Kikutgondol i øst, ny heis og nedfarter i vest mot Økletoppen. For nærmiljø og friluftsliv vil økning i antall enheter tilsi økning i antall brukere. Dette vil gi økt bruk og økt press på anlegg og omkringliggende terreng. Jo, mer av arealet i Vestlia som tilrettelegges kommersielt med heiser og traseer for ski og sykkel, jo, mindre vil området være egnet for utøvelse av klassiske friluftslivsaktiviteter.

6.2.1. Alternativ 0

Alternativ 0 er dagens situasjon med utvikling i henhold til allerede vedtatte planer. Planområdet er avsatt til reiselivs-, alpin- og aktivitetsområdet i kommunedelplanen for Geilo (2010b) (figur 35). I denne planen, og i Kommunedelplan for stier og løyper (2011) vises skitraseen Pariserløypa langs planområdets østre del. Planområdet grenser til eksisterende alpin- og aktivitetsområde i sør, til vekselvis fritidsbebyggelse og LNF-område i øst, og til LNF-områder i sør, vest og nord. Selve planområdet er berørt av flere reguleringsplaner, og store deler av området er allerede regulert til utbygging og aktivitetsområder. Området domineres i stor grad av bygninger og anlegg for tilrettelagte og kommersielle fritids- og frilftsaktiviteter. Vedtatte planer medfører ingen vesentlige endringer. Brukere, og bruken, av området vil sannsynligvis fortsette omtrent som i dag. Områdets identitetsverdi vil være den samme. Omfang for alternativ 0 vurderes til **lite til intet**.

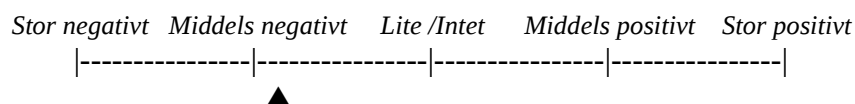

Figur 35: Utsnitt av gjeldende kommunedelplan for Geilo. «R» refererer til reiselivsområde, «A» refererer til alpin- og aktivitetsområde, mørk skravur viser eksisterende arealbruk, mens lysere skravur viser fremtidig arealbruk (kilde: Hol kommune 2010b).

6.2.2. Alternativ A

I omfangsvurderingen av alternativ A er det lagt til grunn at skiheiser og nedfarter ikke utvides, men det bygges inntil 500 nye fritidsenheter tilrettelagt for utleie, samt noe betjenende næring i nordre del av planområdet.

Dette alternativet medfører en utbygging av enkelte nye hyttefelt, og skaper rom for flere brukere av planområdet, samtidig som områdene i sørvest og sørøst ivaretas, med dagens skogsetting og bekke- drag. Dette kan gi en markert økning i antall brukere. Flere brukere uten flere fasiliteter kan skape trengsel i høysesong, og vil i ytterste konsekvens begrenses av eksisterende kapasitet, både på infra- struktur og tilrettelagte kommersielle aktiviteter som skisenter/ sommerpark. Alternativ A ivaretar bedre enn alternativ B og C de friluftslivsutøverne som ønsker større grad av urørte kvaliteter om- kring sin friluftslivsutøvelse, fordi områdene utenfor eksisterende alpinanlegg og sykkeløyper består uten inngrep. Pariserløypa påvirkes ikke. Omfang for alternativ A vurderes til **middels negativ**.

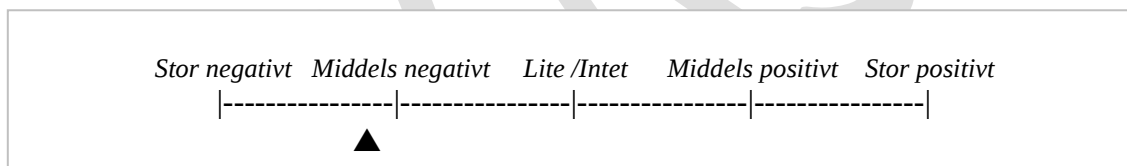
6.2.3. Alternativ B

I vurderingen av omfang for alternativ B er det lagt til grunn Kikutgondol i øst med nye traseer, for- bedring og eventuell utvidelse av sykkeltilbudet sommerstid, utvidet næring, og inntil 700 fritids- enheter tilrettelagt for utleie nord i planområdet.

En utbygging med nytt alpinanlegg i øst, og forbedring av sykkeltilbudet, i tillegg til utvidelse av areal- et for fritids- og næringsbebyggelse, vil påvirke hele planområdet samt store deler av influensområdet negativt i forhold til tema nærmiljø og friluftsliv. Kikutgondolen vil imidlertid kunne integreres med løypene på Kikut/Geilo Fjellandsby, og slik sett gi flere muligheter for turgåere. Pariserløypa vil ikke bli fysisk berørt, og antallet brukere vil kunne øke. Forbindelsen opp til mer uberørte turområder mot Hardangervidda vil forbedres med Kikutgondolen.

En nokså omfattende utbygging av ovenfornevnte karakter vil kunne fortrenge den gruppen friluftslivsutøvere som ønsker mindre grad av tilrettelegging til andre områder. Økt utbygging, og økt menneskelig bruk av området, kan også føre til at fugler og vilt, som er en opplevelsesressurs, forflytter sine leve- og beiteområder, og dermed ikke lenger vil være like observerbare innenfor planområdet som i dag. I denne sammenheng er det viktig at A-B-C-prinsippet følges, slik at utbygging av enheter kommer i nordre del av planområdet, mens søndre del fortsatt domineres av grønne områder som danner en buffer for dyrelivet. Et større antall brukere vil gi økt trafikk inn i planområdet via Bakkestølvegen i nord. Områdene ved Ustedalsfjorden/Veslefjorden er særlig viktige å ivareta med tanke på nærmiljøtilbud/lavterskeltilbud, da de bidrar til å tilgjengeliggjøre friluftsliv for brukergrupper som ikke benytter nedfarter med ski eller terrengsykkel. En økning i antall enheter vil øke antall brukere av rundløypen. Spesielt på dager med mye vind vil gjerne flere velge turløyper i lavreliggende strøk.

Det vil bli en reduksjon i enkelte typer friluftslivsmuligheter innenfor planområdet. Samtidig vil koblingene mellom planområdet og nærliggende områder ved Kikut og Geilo Fjellandsby forsterkes. Brukere som søker urørte områder, benytter allerede andre områder enn Vestlia, på grunn av trengsel. Omfang for alternativ B vurderes samlet til **middels negativt**.

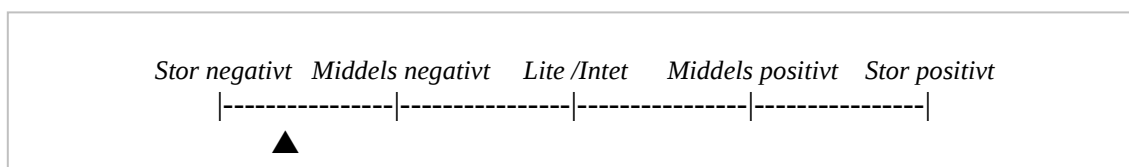
6.2.4. Alternativ C

Alternativ C legger til rette for nye skiheiser og nedfarter på hver side av eksisterende anlegg. Videre utvides sykkeltilbudet, inntil 900 fritidsenheter etableres, og næring som hotell, og mulig dagligvare, samt betjening av enheter og aktiviteter, legges til nordre del av planområdet.

En slik omfattende utbygging vil påvirke hele planområdet, samt store deler av influensområdet, negativt i forhold til tema nærmiljø og friluftsliv. Et større areal med heiser og nedfarter gir plass til mange flere brukere. Samtidig vil friluftslivsutøvere som ønsker mindre grad av tilrettelegging, bli fortrent. Kikutgondolen vil imidlertid kunne integreres med løyper på Kikut/Geilo Fjellandsby, og slik sett gi flere muligheter for turgåere. Likeså vil heis til Økle kunne forbedre forbindelsen opp mot løyper og stier i terrenget sør og sørvest for Vestlia. Økt utbygging, og økt menneskelig bruk av området, kan ellers føre til at fugler og vilt, som er en opplevelsesressurs, forflytter sine leve- og beiteområder, og dermed ikke lenger vil være like observerbare innenfor planområdet som i dag. Pariserløypen blir noe berørt, da traseen helt i nord foreslås noe omlagt i forhold til dagens for å kunne etablere planskilt overgang over Bakkestølsvegen til løypestrukturene nord for planområdet, Ustedalsfjorden rundt.

Områdene ved Ustedalsfjorden/Veslefjorden er særlig viktige å ivareta med tanke på nærmiljøtilbud/lavterskeltilbud, da de bidrar til å tilgjengeliggjøre friluftsliv for andre brukergrupper enn dem som benytter nedfarter med ski eller terrengsykkel.

Forskjellen mellom alternativ B og C ligger i antall brukere det åpnes for å losjere innen planområdet, dernest omfanget av heis-/nedfartsutbygging. Alternativ C er mest omfattende, og vil derfor gi minst areal tilgjengelig for utøvelse av friluftsliv. Omfang for alternativ C vurderes til **middels til stort negativt**.

6.3. Konsekvens

Ved å sammenstille vurderingene av verdi og omfang i konsekvensviften (se figur 36), framkommer konsekvensen av tiltaket.

6.3.1. Alternativ A

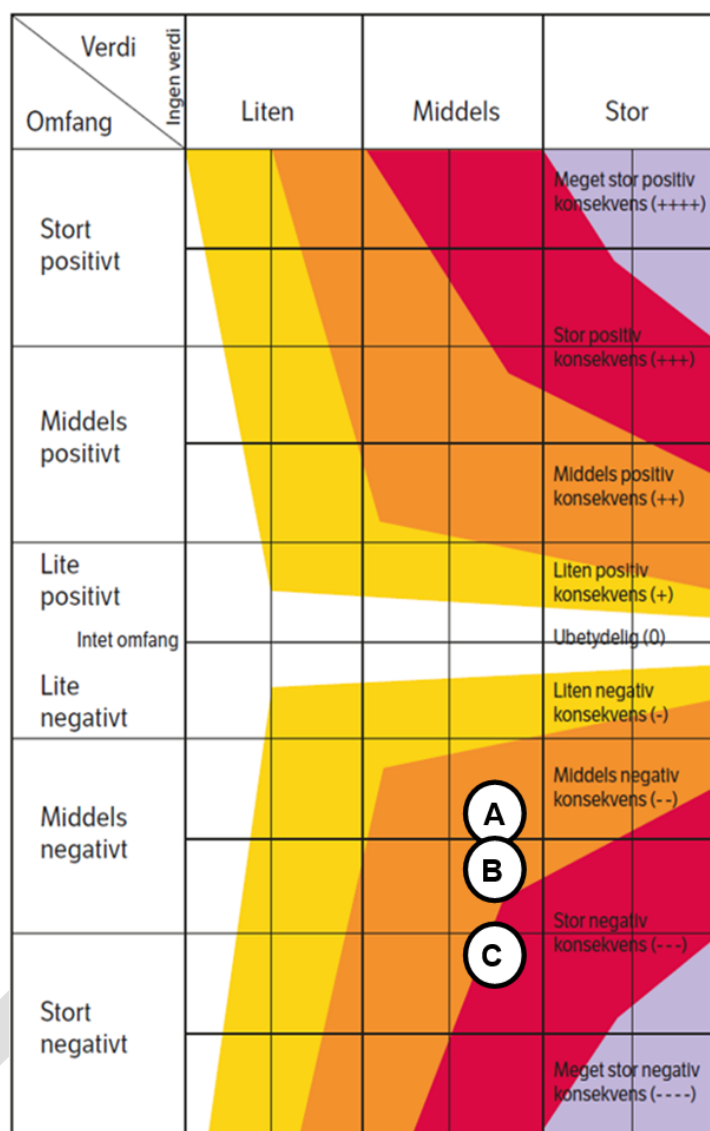
En videre utbygging av fritidsboliger vil i noen grad fortrenge utøvere av friluftsliv fra de sentrale delene av Vestlia. For nærmiljø og friluftsliv vil alternativ A, med middels til stor verdi og middels negativt omfang, ha **middels negativ** konsekvens.

6.3.2. Alternativ B

Utbygging av alpinanlegg i øst (Kikutgondolen) og næringsareal, samt enda flere fritidsboliger. For nærmiljø og friluftsliv vil alternativ B, med middels til stor verdi og middels negativt omfang, ha **middels negativ** konsekvens.

6.3.3. Alternativ C

Den mest omfattende utbygging av fritidsboliger og næring, samt etablering av alpinanlegg i øst (Kikutgondolen) og vest (Økle). For nærmiljø og friluftsliv vil alternativ C, med middels til stor verdi og middels til stort negativt omfang, ha **stor negativ** konsekvens.

Figur 36: Konsekvensvifte med avmerket konsekvens for alternativ A, B og C.

7. SKADEREDUSERENDE TILTAK

Ved utbygging etter alternativ B, og alternativ C, bør det etableres trygge forbindelser mellom planområdet og arealene ved Ustedalsfjorden/Veslefjorden i nord. Dette kan skje gjennom å sikre etablering av planskilt kryssing av Bakkestølvegen. På den måten kan en forhindre at trafikk langs vegeen danner barriere mellom planområdet og de attraktive friluftslivsområdene lenger nord.

Løyper og stier som allerede finnes, deriblant Pariserløypa og koblingene til løyper i Kikutområdet, bør integreres i den videre utviklingen av turløypenettet. Dette vil sikre at turmulighetene blir flere, og ikke færre, for brukerne. Mot nord bør det tilsvarende sikres etablering av kulvert for skitrasé under fv. 40 Skurdalsvegen ved Kulturkirka.

Det bør tilrettelegges informasjon for friluftslivsutøvere og nærmiljøbrukere som søker tilgang på områder med uberørt natur.

Det bør skapes arenaer og friluftstilbud som er spesielt tilrettelagte for barn som tilhører de yngste aldersgruppene.

For å inkludere flest mulig brukergrupper i planområdets tilbud, bør det være målsetting om universell utforming. Dette kan for eksempel gjøres ved å plassere informasjonsskilt i riktig høyde, og utforme deler av tilbudet med tanke på rullestolbrukere, svaksynte og andre grupper med spesielle behov.

For å unngå køer, trengsel og redusert opplevelsesverdi, spesielt på dager med dårlig vær, bør det etableres flere løyper, stier og tverrforbindelser i tilknytning til natur- og kulturstien Ustedalsfjorden Rundt. Blant annet bør det sikres etablering av bru over Fetahølen.

Et samarbeid mellom reiselivsnæringen og jordbruket vil kunne styrke opplevelsestilbudet for brukerne av planområdet. Jordbruk er en del av Geilos historie, og dette kan formidles og ivaretas på ulike måter, for eksempel ved å opprettholde sauebeite ved Uthusslåttan. Tilsvarende kan hesteholdet ved Geilo hestesenter like øst for planområdet vurderes utnyttet som del av Vestlias attraksjon.

8. OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

Alternativ A medfører ingen videre utbygging av alpinanlegg, men tilrettelegger for inntil 500 fritidseenheter. Dette alternativet vil ha middels negativ konsekvens for nærmiljø og friluftsliv. Alternativ B innebærer utbygging av alpinanlegg i øst (Kikutgondolen), oppgradering av eksisterende sykkel løyper, etablering av næringsareal, samt bygging av inntil 700 fritidseenheter. Alternativ B gir også middels negativ konsekvens for nærmiljø og friluftsliv, men rangeres med noe mer negativ konsekvens enn alternativ A. Alternativ C er det mest omfattende utbyggingsalternativet, og tilrettelegger for Kikutgondol og barnetrekk med tilhørende nedfarter i øst, samt heis og nye nedfarter nær Økle i vest. Sistnevnte muliggjør bratte løyper. Sykkeltilbudet sommerstid vil styrkes gjennom bygging av nye løyper for ulike ferdighetsnivå. Videre planlegges næring i form av hotell og mulig dagligvarehandel, samt bygging av inntil 900 fritidseenheter. Dette alternativet vil medføre klart størst press på arealene som i dag brukes til nærmiljø og friluftsliv. Alternativ C gir stor negativ konsekvens for nærmiljø og friluftsliv.

9. KILDER

- Asplan Viak 2007. Innovativ fjellturisme: Ny planmodell for utvikling av fjellturisme. Anbefalinger med bakgrunn i forsøk fra Rauland og Geilo.
- Direktoratet for naturforvaltning 2001. Friluftsliv i konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven. Håndbok 18.
- Direktoratet for naturforvaltning 2004. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Håndbok 25.
- Geilo Bike Park 2018: <https://www.trailforks.com/region/geilo-bike-park/?lat=60.516286&lon=8.194736&z=15&m=trailforks>.
- Geilo JFF – Geilo Jeger og Fiskeforening 2013. Nettsider med generell info og kart fra http://www.njff.no/portal/page/portal/admin/utskriftsside?element_id=35427565.
- Gullesen, Aleksander 2014. Hotellsjef Vestlia Resort.
- Holeplass, Håvard 2013. Personlig kommunikasjon - fagkonsulent i Hol kommune.
- Hol kommune 2010a. Sportsfiske i Hol kommune. Informasjonsfolder.
- Hol kommune 2010b. Kommunedelplan for Geilo. Planomtale, planføresegner og plankart. Vedtatt 24.06.2010.
- Hol kommune 2010c. Kommuneplan 2010-2022 - samfunnsdelen.
- Hol kommune 2011. Kommunedelplan for stier og løyper 2007 – 2011. Versjon som er korrigert i samsvar med vedtak om forlengelse til 2016, vedtatt 29.09.2011.
- Hol kommune 2012. Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2012-2016.
- Hol kommune 2016. Konseptplan for Områdeplan for Vestlia reiselivsområde.
- Hol kommune 2017a. Handlingsplan for stier og løyper 2017-2021. Planprogram.
- Hol kommune 2017b. Tettstedsanalyse Geilo. <https://www.hol.kommune.no/siteassets/hol/dokumenter/hol2030/tettstedsanalyse-geilo.pdf>.
- Miljøverndepartementet 2005. Planlegging av fritidsbebyggelse. Veileder.
- Miljødirektoratet 2013. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Veileder M-98, 44 s.
- Regional plan for Hardangervidda, styringsgruppa 2011. Regional plan for Hardangervidda, Fylkesdelplan 2011 – 20205. Buskerud fylkeskommune, Hordaland fylkeskommune og Telemark fylkeskommune.
- Skikart Geilo 2018. <https://www.skiinfo.no/ostlandet/geilo/skikart.html>.
- Skog og landskap 2013. Kartdata fra: <http://kilden.skogoglandskap.no> AR5.
- Statens vegvesen 2006. Konsekvensanalyser. Veiledning. Håndbok 140.
- Statens vegvesen 2014. Håndbok V712. Veiledning konsekvensanalyser.
- St.meld. nr. 21 (2004-05). Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøverntilstand.
- St.meld. nr. 18 (2015-2016). Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet.
- Trictrac 2013. Nettside med oppdatert løypeinfo og kart. <http://www.tracrac.com/ski/index.php?page=Hol>.
- Visit Geilo 2015. Handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling for Geilo og i Hol kommune 2014-2016.

VEDLEGG

Underveis i planprosessen er plangrense justert, som vist i følgende figur. I sørøst er et større område i tidlige forslag regulert til LNF, tatt ut av planområdet etter ønske fra grunneier (1). Østgrensen er også justert som følge av terrengtilpasning (2). I nordøst er planområdet utvidet noe av hensyn til foreslått nytt vegsystem og rundkjøring (3), dette inkluderer sanering av eksisterende avkjørsel mot Solli fra Fv. 40, og tilrettelegging av ny adkomst (3). På nordsiden av Bakkestølvegen, er et mindre hytteområde tatt ut av planområdet etter ønske fra grunneier (4), området er allerede utbygget. I nordvest mot Ustedalsfjorden er planområdet utvidet noe for å få en mer hensiktsmessig plassering av framtidig kjøreveg og derved unngå flere automatisk fredede punkt. I tillegg er det plass til en grønn sone på utsiden av vegen. Dette medfører at gangvegen rundt Ustedalsfjorden må justeres noe (5). Helt i vest har grense vært vurdert justert for bedre terrengtilpassing av Økleheis og nedfarter, men vestre plangrense er, i foreliggende planforslag, helt i tråd med KPA og opprinnelig varslet grense. Utvidelser av plangrense varsles samtidig med utlegging til offentlig ettersyn.

Figur 13: Endringer plangrense: Nummereringen henviser til tekst i pkt.5.1 Ny plangrense planområdet er angitt med sort linje (Opus Bergen).